اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۲۷ شهریور ۱۴۰۱ • ۲۱ صفر ۱۴۴۴ • ۱۸ سپتامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۲۱ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

سیستان و بلوچستان رنگین کمان معادن

سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی و معدنی جهان، رنگین کمانی از معادن را در خود جای داده و احیای ۹ معدن راکد استان در دولت سیزدهم نشان از نگاه ویژه دولتمردان برای بهره‌گیری از این ظرفیت خدادادی در جهت ایجاد اشتغال و توسعه همه‌جانبه این نقطه از ایران اسلامی است. سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی...

۶

فولاد سنگان در مسیر توسعه

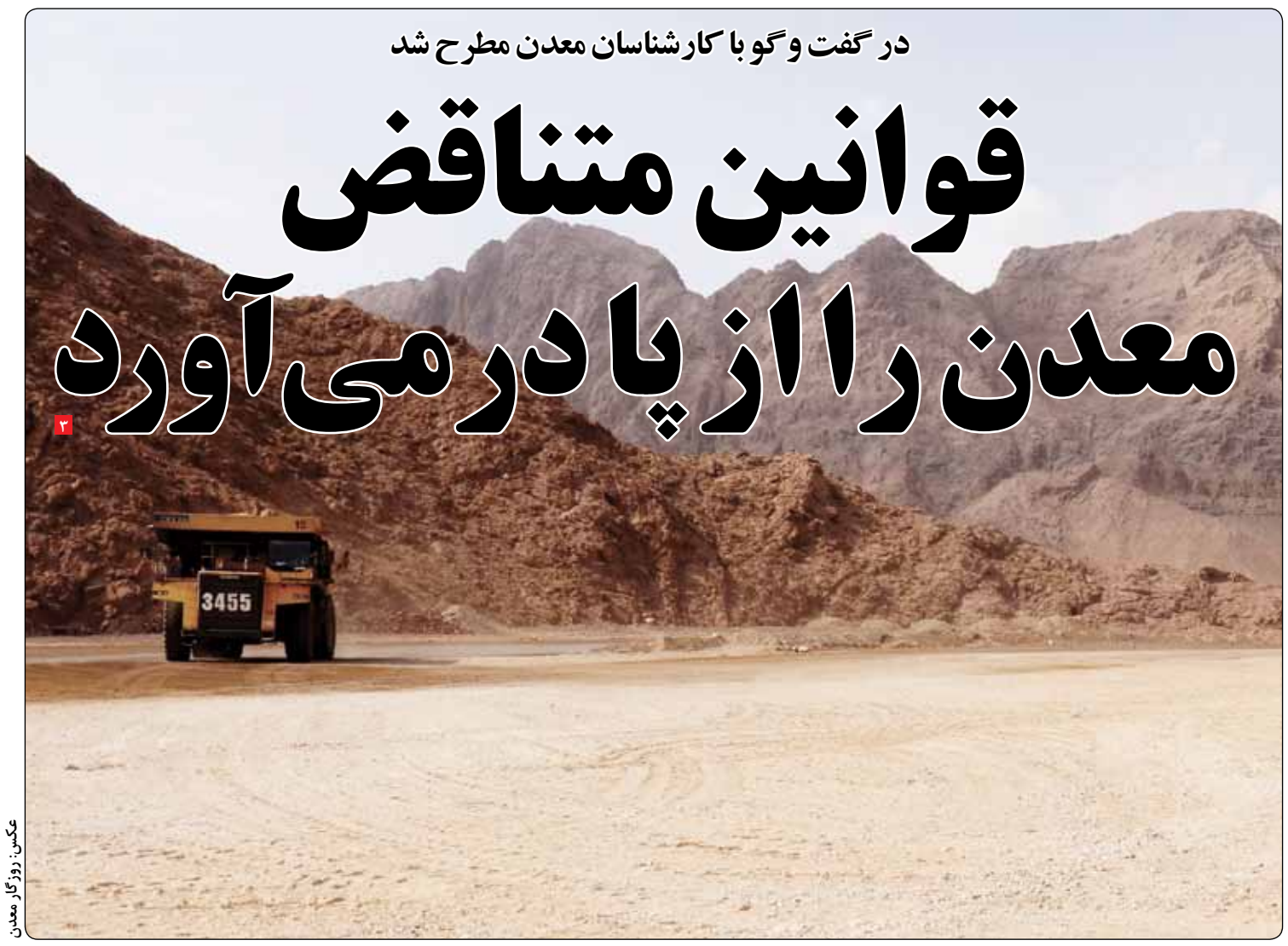
مدیرعامل شرکت فولاد سنگان گفت: توجه ویژه به اجرا و بهره‌برداری از پروژه‌های توسعه‌ای، این شرکت را تبدیل به مجموعه‌ای از کارخانه‌ها خواهد کرد که نتیجه آن را در توسعه همه جانبه از یک سو و تعهد در مشارکت‌های اقتصادی در راستای توسعه متوازن و همه جانبه منطقه از سوی دیگر شاهد خواهیم بود. علی امرایی در خصوص اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در صنعت فولاد...

۲

در گفت و گو با کارشناسان معدن مطرح شد

قوانین متناقض معدن را از پا درمی‌آورد

۳

عکس: روزگار معدن

یادداشت

خون در رگ‌های معدن جاری می‌شود

۳

تیتر روز

تولید در دست‌انداز قوانین متضاد

هماهنگی میان تیم اقتصادی دولت، تصمیم‌گیران و مدیران نهادهای گوناگون اثرگذار بر فرآیند تولید و تجارت و علاوه بر این، سیاست‌های یکسان در یک نهاد تصمیم‌گیر، از فاکتورهای اصلی ثبات اقتصادی به‌شمار می‌رود. با این وجود با نگاهی ساده به سخنرانی‌ها یا حتی صدور بخشنامه‌های صنعتی و اقتصادی درمی‌یابیم تناقض میان وعده‌های مسئولان آن‌قدرها هم عجیب و دور از ذهن نیست. این مغایرت‌ها، اصل پیش‌بینی‌پذیری را از اقتصاد کشور حذف می‌کند و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. ثبات از فاکتورهای اصلی برای شروع یک کسب‌وکار به‌شمار می‌رود با این وجود، ثبات در اقتصاد کشور به‌دلیل چالش‌های جدی حاکم و گاهی چالش‌های سیاسی میان ایران و سایر کشورها، آن‌قدرها هم ممکن نیست. در چنین موقعیتی از مسئولان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود این ثبات را در فرآیندهای تصمیم‌گیری موردتوجه قرار دهند و فضای موجود را بیش از این غیرقابل‌پیش‌بینی نکنند. این مهم به‌ویژه در حوزه تولید و عملکرد صنایع معدنی اهمیت می‌یابد، چراکه فعالیت...

۷

سرمقاله

با اهدافمان فاصله داریم

کیومرث کرمانشاهی
کارشناس اقتصاد

در طول بیش از ۲ ماه گذشته، مجددا موضوع تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به دو وزارتخانه جدید بازرگانی و همچنین صنایع و معادن به میان آمد. کشور در سال‌های اخیر با چالش‌های گسترده‌ای روبه‌رو بوده و در چنین شرایطی، تفکیک یا ادغام وزارت صنعت، معدن و تجارت، از اولویت خارج است و حتی به منزله از بین بردن فرصت‌ها و ظرفیت‌های کشور خواهد بود. در کشور ما مسئله تفکیک و ادغام فعالیت در حوزه تولید و تجارت که در حال حاضر مورد بحث است، سابقه بسیار طولانی دارد، با این وجود، هیچ‌گاه نتیجه مثبت و مطلوبی در این زمینه حاصل نشده است.

آخرین‌بار وزارت صنعت، معدن و تجارت کنونی از ادغام وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی تشکیل و با هدف چابک‌سازی و کوچک‌سازی دولت اجرایی شد. علاوه بر این، تکلیفی قانونی بود که به دولت واگذار شده بود؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که تفکیک دوباره وزارت صنعت، معدن و تجارت به منزله بی‌توجهی به اهداف اولیه ادغام این سازمان‌هاست. ضمن آنکه تمام تلاش‌ها و سازمان‌یابی‌های کنونی در وزارت صنعت، معدن و تجارت برای ایجاد ساختار کنونی، عملا بی‌معنی خواهد شد.

در همین حال باید خاطرنشان کرد هنوز پس از گذشت ۱۰ سال، ادغام موردبحث به‌درستی و با کارآیی به نتیجه نرسیده؛ یعنی با اهداف تعیین‌شده برای ادغام وزارتخانه‌ها فاصله داریم.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۲۷ شهریور ۱۴۰۱
۲۱ صفر ۱۴۴۴
۱۸ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۲۱

سرمقاله

با اهدافمان فاصله داریم

ادامه از صفحه اول

در چنین شرایطی، تفکیک مجدد وزارت صنعت، معدن و تجارت به منزله صرف زمان و هزینه قابل‌توجهی است و نباید منتظر اثرات آن در بازه زمانی کوتاه‌مدت باشیم. تفکیک یا ادغام به منزله صرف زمان و هزینه قابل‌توجهی است که از جیب مردم می‌رود؛ بنابراین هیچ تغییری در موقعیت کنونی که اقتصاد با چالش‌های جدی روبه‌رو است، توصیه نمی‌شود.

در ادامه باید خاطرنشان کرد، با وجود تمام انتقادهایی که به عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌شود، اما می‌توان در ساختار کنونی به فعالیت ادامه داد. هرچند برای تحقق این هدف انتظار می‌رود مدیران و مسئولان با وظایف خود به‌درستی آشنا بوده و به آنها عمل کنند. در همین حال، شعارهایی همچون شایسته‌سالاری در عمل موردتوجه قرار گیرد و وزارت صنعت، معدن و تجارت باید به وظایف اصلی خود یعنی سیاست‌گذاری مشغول باشد، تا بتوان به کسب نتیجه مثبت امید داشت.

دولت برای سیاست‌گذاری درست باید نظرات کارشناسان، فعالان اقتصادی، اعضای اتاق بازرگانی، اصناف و انجمن‌های تخصصی را موردتوجه و ارزیابی قرار دهد و از آنها برای سیاست‌گذاری استفاده کند تا به اخذ تصمیمات منطبق بر اصول درستی منتهی شود و در همین حال، شفافیت و رانت‌زدایی را هم موردتوجه قرار دهد.

در ادامه باید تاکید کرد ایران، ظرفیت‌های معدنی قابل‌توجهی دارد که بهره‌برداری از بسیاری از این ذخایر معدنی در کشور هنوز آغاز نشده است. ما در کشور با چالش در حوزه اکتشاف، تامین ماشین‌آلات معدنی، دانش فنی بهره‌برداری از ذخایر و... روبه‌رو هستیم. بدون تردید بهره‌مندی از این ذخایر نقش ویژه‌ای در رشد اقتصادی کشور داشته، اشتغالزایی قابل‌توجهی را به‌دنبال دارد و مسیر توسعه را هموار می‌کند؛ بنابراین با توجه به اهمیت و اثرگذاری حوزه معدن در اقتصاد کشور انتظار می‌رود سیاست‌گذاران در تدوین استراتژی‌های خود، بخش معدن و صنایع معدنی را در اولویت بیشتری قرار دهند تا چالش‌های حاکم بر این بخش برطرف شود.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که رسیدگی به شرایط یادشده و توجه به ظرفیت صنایع باید در اولویت کاری مسئولان، دولتمردان و حتی نمایندگان مجلس شورای اسلامی باشد، نه آنکه هر از چندگاهی، مجددا موضوع تفکیک یا ادغام وزارتخانه دوباره به میان آید، چالش‌ها و مشکلات حاکم بر بخش تولید موردتوجه قرار گیرد و دوباره در یک بازه زمانی کوتاه به فراموشی سپرده شود.

فولاد سنگان در مسیر توسعه

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

مدیرعامل شرکت فولاد سنگان گفت: توجه ویژه به اجرا و بهره‌برداری از پروژه‌های توسعه‌ای، این شرکت را تبدیل به مجموعه‌ای از کارخانه‌ها خواهد کرد که نتیجه آن را در توسعه همه جانبه از یک سو و تعهد در مشارکت‌های اقتصادی در راستای توسعه متوازن و همه جانبه منطقه از سوی دیگر شاهد خواهیم بود.

علی امرایی در گفت‌وگو با فلزات آنلاین در خصوص اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در صنعت فولاد، مطرح کرد: یکی از راهکارهای عمده توسعه اقتصادی، استفاده از مزیت‌های نسبی در هر کشور است و ایران با توجه به وجود مواد اولیه معدنی و انرژی که عوامل اصلی و موثر در رشد و توسعه صنعت فولاد است، از ظرفیت بالای تولید، صادرات و رقابت در بازارهای جهانی برخوردار است. از طرفی، صنعت فولاد به عنوان صنعتی مادر نقش مهمی در توسعه اقتصادی و صنعتی و همچنین ارزآوری ایفا می‌کند.برای حفظ توان تولید و رقابت در بازارهای جهانی، توسعه در ابعاد کمی و کیفی امری لازم است. با توجه به ورود صنعت به دوران انقلاب چهارم و جایگزینی فناوری‌های مدرن در بعد توسعه کیفی، استفاده از فناوری‌های روز دنیا که منجر به بهره‌وری بالاتر شود، اهمیت اساسی دارد. لازم به ذکر است اجرای طرح‌های توسعه علاوه بر مزیت‌های صنعتی و اقتصادی، دارای نقطه اثر اجتماعی است که می‌تواند با ایجاد اشتغال مضاعف به بهبود سطح کیفی جامعه نیز کمک کند.

ضرورت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در فولاد سنگان

وی در خصوص اجرای طرح‌های توسعه‌ای در شرکت فولاد سنگان، بیان کرد: صنعت فولادسازی در کشور هم‌اکنون به دوران بالندگی خود رسیده است و شرکت فولاد سنگان نیز همسو با این مهم و با اهداف مختلفی همچون توسعه متوازن و پایدار صنعت فولاد، رفع نیاز صنایع داخلی و ایجاد ارزش افزوده بیشتر در زنجیره تولید فولاد، در تلاش است تا ضمن کاهش وابستگی خارجی، رونق تولید و ایجاد اشتغال را تحقق بخشد. این شرکت با توجه به استراتژی‌های تدوین شده و البته با هدف توسعه صنعت فولاد و اعتلای نام ایران و ایرانی، پروژه‌های توسعه‌ای را به زودی کلنگ‌زنی خواهد کرد که با بهره‌برداری از آن، شاهد شکوفایی اقتصادی و صنعتی در استان و کشور خواهیم بود. این شرکت با هدف پیشگامی در توسعه صنعت فولاد، اقدام به سرمایه‌گذاری بسیار خوبی در این حوزه کرده که امید است با بهره‌برداری از این پروژه‌ها که شامل احداث کارخانه گندله‌سازی به ظرفیت ۱۵ هزار تن در سال، احداث کارخانه کنسانتره هماتیتی دو میلیون تنی، احداث کارخانه احیا مستقیم چهار میلیون تنی(دو خط دو میلیون تنی) و... است تا افق ۱۴۰۴، شاهد اعتلا و شکوفایی ویژه اقتصادی در استان خراسان رضوی و شهرستان خواف باشیم. صنعت فولاد از جمله صنایعی است که هم در صنایع بالادستی، میانی و پایین‌دستی، قادر به ایجاد اشتغال خوبی است؛ به طوری که از استخراج معدن تا در پایان تبدیل آن به محصول نهایی، می‌توان چشم‌انداز مناسبی برای اشتغالزایی برای جوانان مستعد و دارای مهارت‌های لازم را ترسیم کرد.

مدیرعامل شرکت فولاد سنگان در ارتباط با ضرورت توسعه، عنوان کرد: شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان از شرکت‌های زیرمجموعه گروه فولاد مبارکه است که با سرمایه‌گذاری این شرکت، مجری و بهره‌بردار عظیم‌ترین کارخانجات تولید گندله و کنسانتره با ظرفیت تولید سالیانه ۱۰ میلیون تن در سال است و مسلما توسعه این سرمایه‌گذاری، نیازمند اجرای پروژه‌های توسعه‌ای است که موجب تقویت و توان صنعت فولاد کشور خواهد شد و با عنایت به تمهیدات صورت گرفته، مجوزهای لازم اخذ شده است. استفاده از فناوری‌های روز دنیا در ساخت این طرح‌ها، کمک شایانی به بهینه‌سازی مصرف انرژی خواهد کرد. از طرفی نمی‌توان به دلیل مشکلات ناشی از کمبود انرژی در مقاطع مختلف سال، نسبت به طرح‌های توسعه بی‌تفاوت بود. بنابراین برای کاهش اثر مشکلات انرژی، باید به سمت حل مسئله با نگاهی راهبردی باشیم. خوشبختانه با تعامل خوب میان بخش صنعت و قانون‌گذار، مجوزات لازم به شرکت‌های صنعتی برای احداث نیروگاه برق تا حدود ۱۲ هزار مگاوات صادر شده است که می‌تواند گره از مشکل کمبود برق بگشای.

چشم‌انداز فولاد سنگان در صنعت فولاد

امرایی در ادامه به چشم‌انداز این شرکت در اجرای پروژه‌های توسعه‌ای اشاره کرد و گفت: فولاد سنگان با توجه به چشم‌انداز شرکت، از بزرگ‌ترین صنایع معدنی شمال شرق کشور، با توانایی تولید اقتصادی حداقل ۶ میلیون تن گندله و پنج میلیون تن کنسانتره تا افق ۱۴۰۴ خواهد بود که توجه ویژه به اجرا و بهره‌برداری از پروژه‌های توسعه‌ای، این شرکت را تبدیل به مجموعه‌ای از کارخانه‌ها خواهد کرد که نتیجه آن را در توسعه همه جانبه از یک سو و تعهد در مشارکت‌های اقتصادی در راستای توسعه متوازن و همه جانبه منطقه از سوی دیگر شاهد خواهیم بود. بدون شک بهره‌برداری از این طرح‌ها، منجر به سودآوری مضاعفی برای شرکت خواهد شد.

وی ضمن اشاره به اولویت‌های این شرکت در اجرای طرح‌های توسعه‌ای، اذعان کرد: اولویت شرکت فولاد سنگان در طرح‌های توسعه‌ای، استفاده از توان داخلی و ظرفیت‌های موجود داخلی که مبتنی بر فناوری‌های روز دنیا هستند، است و طبق برنامه‌ریزی انجام شده، استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی حتما در دستور کار قرار گرفته است. ضمن اینکه با بهره‌برداری از پروژه‌های مذکور، شاهد اشتغال‌زایی حدود دو هزار نفر به صورت مستقیم و ۶ هزار نفر به صورت غیر مستقیم خواهیم بود که نویدبخش اشتغال مولد و کاهش بیکاری در این خطه از کشور است و بدون شک سرمایه‌گذاری و ایجاد کارخانجات مذکور، موجب افزایش میزان سطوح درآمدی در این شرکت خواهد بود.

بهره‌برداری از عظیم‌ترین پروژه کنسانتره‌سازی در شرق کشور

مدیرعامل شرکت فولاد سنگان در ارتباط با بهره‌گیری از نیروهای متخصص داخلی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای، تاکید کرد: شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان در کوران تحریم‌ها با اتکا به مهندسان و متخصصان داخلی و بدون حضور کارشناسان خارجی، عظیم‌ترین پروژه کنسانتره‌سازی در شرق کشور به ظرفیت پنج میلیون تن را مورد بهره‌برداری قرار داد. این افتخارآفرینی مهندسان جوان داخلی در چهارمین جشنواره ملی حاتم(حمایت از تولید ملی) با محوریت اجرای موفق پروژه‌های عظیم ملی با استفاده از توان متخصصان داخلی عنوان برتر را به‌دست آورد و موفق به کسب تقدیرنامه ملی شد. این مهم فولاد سنگان را در ردیف کارخانجاتی قرار داده است که با تولید و حمایت از تولید داخلی، افتخار آفرینی کرده و به حق می‌توان این شرکت را فرزند تحریم دانست که با اعتماد به جوانان ایرانی، توانستند پروژه عظیمی را به بهره‌برداری برسانند. بدون شک شرکت با پیروی از فرمایشات مقام معظم رهبری در عینیت‌بخشی به شعار سال یعنی «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» از هیچ تلاشی در این زمینه دریغ نخواهد کرد و به امید خدا در ساخت پروژه‌های توسعه‌ای، با تکیه بر توان داخلی اقدام می‌کند.

امرایی ضمن تاکید بر مقوله آموزش، یادآور شد: شرکت فولاد سنگان در حوزه آموزش و جانشین‌پروری، با تشکیل هسته دانشی، سنگ بنای مدیریت استعدادها در سازمان و جانشین‌پروری را بنا کرده است و با توجه به سیستم نظام‌مند و سیاست‌های ابلاغی صورت گرفته از سوی فولاد مبارکه در خصوص جذب و آموزش نیروی انسانی، این شرکت نیز مطابق با استانداردها و گردشکارهای موجود پس از برگزاری آزمون و همچنین آموزش‌های تئوری و عملی، مراحل جذب، گزینش و به کارگیری از نیروی انسانی مورد نیاز را انجام خواهد داد.

خانه معدن از تلاش‌های فناورانه پشتیبانی می‌کند

رئیس خانه معدن ایران گفت: امروز جمهوری اسلامی به عنوان یکی از ۱۰ کشور شاخص معدنی جهان، نیاز ضروری دارد تا نسبت به گسترش بهره‌گیری از فناوری‌های روز در بخش معدن و صنایع معدنی مبادرت ورزد.

محمدرضا بهرامن در گفت‌وگو با دنیای معدن به مناسبت برپایی کنفرانس بین‌المللی فناوری معدن و صنایع معدنی ایران که ماه آینده برگزار می‌شود، تصریح کرد: این گونه نشست‌های معدنی که با مشارکت نمایندگانی از کشورهای مختلف در ایران برگزار می‌شود، بسترساز بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در این بخش خواهد شد.

وی یادآور شد: حدود ۷ سال قبل، خانه معدن به شکل رسمی در قالب کمیته دانشجویی فعالیت استارتاپ‌ها را کلید زد و سازماندهی کرد، سپس برخی تشکیلات نسبت به شکل دهی این مهم مبادرت ورزیدند و حتی ارتباط با دانشگاه‌ها هویت پیدا کرد.

رئیس خانه معدن ضمن یادآوری مشارکت جمهوری اسلامی در نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۰ دبی در کشور امارات متحده عربی، افزود: در این نمایشگاه هفته معدن هم برگزار شد که در آن یک روز به بخش استارتاپ‌ها اختصاص داشت.

وی گفت: هفته معدن در واقع فرصتی برای جذب سرمایه‌گذار خارجی و معرفی قابلیت‌ها و توانمندی بخش معدن ایران به کشورهای مختلف دنیا بود.

وی خاطرنشان ساخت: خانه معدن ایران به عنوان حامی معنوی کنفرانس بین‌المللی فناوری معدن و صنایع معدنی ایران در کیش است و یکی از محورهای این کنفرانس، بررسی روند توسعه استارت‌آپ‌های فناوری در معادن و صنایع معدنی پس از کروناست.

بهرامن توضیح داد: بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در بخش معدن، اختصاص به یک حوزه ندارد، بلکه باید کل زنجیره تحت پوشش قرار گیرد، از مرحله اکتشاف تا حمل‌ونقل باید تحت پوشش واقع شود، زیرا غفلت نسبت به این مسئله مهم موجب عقب ماندگی در میدان رقابت با رقیبان سرسخت خواهد شد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت تیرماه امسال آمار داد سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۵۰۰ میلیون مواد معدنی در سطح کشور استخراج شد که از این رقم ۴.۵ میلیون تن (کمتر از یک درصد) به شکل خام صادر شد و بقیه در صنایع کشور، مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

کنفرانس بین‌المللی فناوری معدن و صنایع معدنی ایران از ۱۵ لغایت ۱۶ مهرماه ۱۴۰۱ در مرکز همایش‌های بین‌المللی کیش از سوی شرکت رستاک پاد ویژن با همکاری شرکت‌های SPIRE-EVENTS و IDEXJVcompany of Datacode India و حامیان سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، خانه معدن ایران، شرکت ملی صنایع مس ایران و شرکت ایریتک برگزار خواهد شد.

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی:

نمایندگی فروش لوازم یدکی ماشین آلات معدنی در کشور نداریم

نائب رئیس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی گفت: بازار قطعات و لوازم یدکی است که هیچ نمایندگی رسمی در کشور وجود ندارد و خلاء بزرگ در این بازار است.

به گزارش ایراسین، سجاد غرقی با بیان اینکه طبق آمار رسمی سامانه کاداستر، ۳۷ هزار دستگاه معدنی در سراسر کشور فعال است، بیان کرد: از این میزان، حدود ۱۸ هزار دستگاه عمر بالای ۲۰ تا ۳۰ سال، تعدادی عمر بالای ۱۰سال و درصدی هم عمر زیر ۵ سال دارد. یعنی طبق استانداردهای جهانی، تقریبا کل ناوگان ماشین‌آلات معدنی کشور فرسوده است.

وی افزود: با ۳۷ هزار دستگاه که بخش عمده‌ای عمر بالایی دارند، در سال ۴۵۰ میلیون تن ماده معدنی تولید و حدود دو میلیارد و ۵۰۰ هزار تن نیز خاک‌برداری می‌شود. نائب رئیس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی ادامه داد: بر اساس اهداف تعیین شده در سرمایه‌گذاری پایین‌دست، در صنعت مس و فولاد تا سال ۱۴۰۴ باید به تولید ۷۵۰ میلیون تن ماده معدنی برسیم که برای تولید این میزان، نیازمند ماشین‌آلات جدید و نوسازی ماشین‌آلات معدنی هستیم. غرقی با اشاره به سه تقاضای مشخص در بازار ماشین‌آلات معدنی، عنوان کرد: نخستین تقاضا، تامین ماشین‌آلات معدنی است که باید به صورت نو یا دست دوم جبران شود. تقاضای دوم، بازار قطعات و لوازم یدکی است که هیچ نمایندگی رسمی در کشور وجود ندارد و خلاء بزرگ در این بازار است و سومین تقاضا درباره سرویس و نگهداری ماشین‌آلات معدنی است. به گفته وی، از لحاظ کسری ماشین‌آلات معدنی، حدود ۲۵هزار دستگاه در بازار کمبود داریم که باید تزریق شود و برای ماشین‌آلات موجود و وارداتی هم نیاز به قطعات و لوازم یدکی داریم؛ ضمن اینکه در بازار سرویس‌دهی هم با مشکلات زیادی مواجه هستیم.

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی، اظهار کرد: ظرفیت داخل برای بخش تامین و ساخت قطعات کمتر از یک درصد و در زمینه سرویس و نگهداری نیز مراکز استاندارد برای ماشین‌آلات معدنی بسیار کم است. وی با اشاره به میزان تولید ماشین‌آلات معدنی در کشور، یادآور شد: تعداد دستگاه‌های تولید داخل به نسبت تقاضای واقعی بازار کمتر از یک درصد است که با توجه به ظرفیت کم تولید و تامین نشدن نیاز مصرف‌کننده، باید برای حمایت از آنها تدابیری اندیشیده شود تا بخش معدن و صنایع پایین‌دست زمین‌گیر نشود.

هوشمندسازی معادن، یک نمایش تبلیغاتی

اکنون بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته به سمت هوشمندسازی معادن و معدن‌کاری دیجیتال پیش رفته‌اند. در حالی که معدن‌کاران ایرانی هنوز در تنگنای تأمین و واردات ماشین‌آلات هستند، آیا می‌توان امید داشت که در کشور معدن‌کاری دیجیتال اتفاق بیفتد یا هوشمندسازی معادن صرفاً یک نمایش تبلیغاتی است؟

به گزارش تجارت نیوز، مدتی است که صحبت‌هایی از هوشمندسازی معادن در ایران به گوش می‌رسد. در حالی که معدن‌کاران ایرانی هنوز در گیرودار تامین ماشین‌آلات شاهد تعطیلی کسب‌وکار خود هستند، به نظر می‌رسد چنین نمایشگاه‌هایی بیشتر جنبه نمایشی دارد.

حال پرسش اصلی این است که آیا ایران زیرساخت‌های لازم برای هوشمندسازی معادن را دارد یا خیر؟ برخلاف شعارهای بسیاری که در این حوزه داده می‌شود، پاسخ این سوال منفی است. بررسی‌ها نشان می‌دهد هوشمندسازی معادن پیش از هر چیز نیاز به ماشین‌آلات مدرن، اینترنت فراگیر، اپراتورهای کارشناس و تیم‌های تامین و نگهداری متخصص دارد که متاسفانه هیچ‌کدام از این ملزومات در ایران وجود ندارد.

حتی بسیاری از تجهیزات الکترونیک هوشمندسازی معادن را نمی‌توان بر ماشین‌آلاتی سوار کرد که در معادن ایران به کار می‌روند یا ممکن است بتوانیم برای کار در معادن وارد کنیم. از آنجا که ایران تکنسین‌ها و اوپراتورهای نگهدار ماشین‌آلات مدرن معدنی را ندارد، بسیاری از ماشین‌آلات مدرن به ایران وارد نمی‌شود.

با این حال همچنان مسئولان دولت بر هوشمندسازی معادن تأکید دارند و روی آن مانور می‌دهند. بسیاری از کارشناسان معتقدند که هوشمندسازی معادن بیشتر از سمت کسانی بیان می‌شود که قصد سوءاستفاده از این اصطلاح را دارند. چراکه آنها می‌توانند با این عبارت جریانی درآمدزا برای خود ایجاد کنند.

امکان واردات ماشین‌آلات مدرن وجود دارد؟

عبدالرضا صالحی، دبیر انجمن ماشین‌آلات سنگین معدنی گفت: هوشمندسازی برای معادن ایران ممکن نیست. زیرا این امر نیاز به زیرساخت‌های متنوعی دارد. به هیچ عنوان نمی‌توانیم تجهیزات هوشمندسازی معادن را بر ماشین‌آلاتی نصب کنیم که اکنون در معادن استفاده می‌شوند. زیرا بحث الکترونیک در ماشین‌آلات ما بسیار پایین است. واقعیت امر این است که استفاده از هوشمندسازی معادن یک شو تبلیغاتی است. وی بیان کرد: هنوز اکتشاف و استخراج، برش‌ها و باطله‌برداری‌ها در معادن ایران به صورت سنتی انجام می‌شود. در حالی که ما هنوز انتظار داریم که دستاوردها و ماشین‌آلات مدرن وارد کشور شوند. حالا یکباره می‌خواهند معادن را هوشمند کنند. این شدنی نیست و مراحل باید به ترتیب طی شود. صالحی ادامه داد: هنوز نمی‌توانیم ماشین مدرن وارد کنیم. چون سوختی که داریم با ماشین‌های مدرن سازگار نیست. همچنین اپراتورها و مکانیک‌هایی را نداریم که ماشین‌های مدرن لازم دارند. دبیر انجمن ماشین‌آلات سنگین معدنی توضیح داد: از آن جهت که بستر مناسبی برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد چنین اصطلاحاتی را رواج می‌دهند. اما هوشمندسازی نیاز به زمان، زیرساخت و تجهیزاتی دارد که در کشور نیست. نمی‌توانیم به این راحتی هوشمندسازی را وارد کشور کنیم. معدن هوشمند نیاز به تدارکات، آموزش، نیروی پرسنلی و... دارد.

عقب‌ماندگی با هوشمندسازی معادن رفع نمی‌شود

صالحی در پاسخ به این پرسش که آیا از تیم‌های خارجی می‌توانیم استفاده کنیم، تشریح کرد: ایران زیرساخت‌های لازم برای اجرای تجهیزات یک معدن هوشمند را ندارد. یکی از این پیش نیازها اینترنت گسترده است. ماشین‌آلاتی که بدون اپراتور و از طریق دیتا کار می‌کنند نیاز به پوشش حداکثری و فراگیر دارند. اگر اینترنت یک لحظه قطع شود، یا پهنای باند بالا و پایین شود، کل برنامه‌ریزی برهم می‌ریزد. وی خاطرنشان کرد: این طور نیست که بتوانیم عقب‌ماندگی خود در معدنکاری را با هوشمندسازی جبران کنیم. باید هر مرحله را طی کنیم. مانند این است که جراحی بلد نباشیم، اما بخواهیم از ربات در عمل‌های جراحی استفاده کنیم. معدنکاران ما اذعان می‌کنند که دو پله از معدنکاری در سطح جهان عقب هستند. چگونه می‌توانند هوشمندسازی را پیاده کنند؟

بر اساس این گزارش، هوشمندسازی معادن حدود یک دهه است که در کشورهای پیشرفته آغاز شده و از آن به عنوان جریان انقلاب چهارم صنعتی یاد می‌کنند. فناوری مدرن می‌تواند کارایی معادن را افزایش دهد. درحالی که هزینه و استفاده از نیروی انسانی را کاهش می‌دهد. بیشترین فناوری به کار گرفته شده در حوزه معدن مربوط به کشورهای امریکا، استرالیا و کاناداست.

در گفت‌وگو با کارشناسان معدن مطرح شد:

قوانین متناقض معدن را از پا درمی‌آورد

گیتا جاودانی

کارشناسان و فعالان حوزه معدن، بی‌ثباتی در قوانین و مقررات و صدور دستورالعمل‌های خلق‌الساعه در بخش معدن را ابرچالش بزرگ این حوزه می‌دانند. مصوباتی همچون وضع عوارض صادراتی، حذف معافیت مالیاتی صادرات، الزام به عرضه محصولات تولیدشده در بخش معدن و صنایع معدنی در بورس کالا، سختگیری در مسیر ورود ماشین‌آلات به کشور، افزایش بی‌رویه حقوق دولتی معادن و... همگی مانع جذب سرمایه به این بخش هستند.

از دیگر گرفتاری‌های جدی این حوزه، تضاد قوانین یا تناقض میان قواعد و دستورالعمل‌های دستگاه‌های اجرایی مرتبط با حوزه معدن است که اجرای بسیاری از پروژه‌ها را با چالش مواجه می‌کند و محاسبات فنی و اقتصادی را به طور کلی تغییر می‌دهد.

دردسرهای قوانین و مقررات کار را به جایی رسانده است که کمیسیون صنایع و معادن، اقدام به بازنگری قانون کرده و گفته می‌شود به‌زودی آن را به صحن علنی مجلس خواهد برد.

در گزارش امروز «روزگارمعدن» از زاویه دید فعالان و صاحب‌نظران معدن، چالش‌های موجود در قوانین و شیوه‌های اجرای آن مورد بررسی قرار گرفته است.

عکس: روزگار معدن

بازاری که با هزار مشکل و گرفتاری به‌دست معدنکاران می‌افتد، با صدور یک بخشنامه خلق‌الساعه و افزایش عوارض صادرات به یک‌باره دچار مشکل و صادرات به بازارهای جهانی متوقف می‌شود

بخشنامه‌های ضد و نقیض و آسیب‌ها

حبیب‌الله ترشیزیان ـ رئیس نظام مهندسی معدن خراسان‌رضوی:

وجود قوانین و بخشنامه‌های ضد و نقیض در بخش معدن یک واقعیت انکارناپذیر است، به‌طوری که نه‌تنها تعداد قابل‌توجهی از آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های حوزه معدن با هم تفاوت دارند، بلکه حتی برخی از آنها به‌طورکامل در تضاد با بعضی دیگر است.

علاوه بر این، قوانین زائد و بخشنامه‌های غیراجرایی فراوانی هم داریم که باید موردبازنگری کلی قرار گیرد، به‌عنوان مثال، می‌توان به بخشنامه صدور توان فنی ـ مالی اشخاص حقیقی و حقوقی اشاره کرد که به‌تازگی موردبازنگری وزارت صمت قرار گرفته و شرایط را برای ورود بخش خصوصی واقعی به حوزه معدن بسیار مشکل کرده است. این تغییرات هم با بخشنامه قبلی به‌شکل کامل متفاوت است و هم با دستورالعمل‌های قانون تسهیل فضای کسب‌وکار در تضاد آشکار قرار دارد.

مثال دیگر درباره تعریف ماده خام معدنی است. براساس قانون، اگر عملیات فیزیکی یا شیمیایی روی مواد معدنی خام انجام گیرد، آن ماده معدنی دیگر خام محسوب نمی‌شود، در صورتی که موارد زیادی داریم که باوجود آنکه عملیات فیزیکی یا شیمیایی روی آن انجام گرفته،اما همچنان ماده خام محسوب و مشمول عوارض صادرات و... می‌شود، مانند سنگ‌های تزئینی که وقتی به‌صورت برش‌خورده از کوه استخراج می‌شود و به‌صورت شش‌بر برش در می‌آید، دیگر نباید خام محسوب شود و مثال‌های فراوان دیگری از این دست.

منشأ مشکل

این مشکل از طرز تفکر و تشخیص افرادی نشأت می‌گیرد که مسئولیتی در وزارتخانه دارند، در صورتی که اگر تصمیم‌ها براساس مطالعات علمی دقیق و با استفاده از تجارب سایر کشورهای معدنی اخذ شود، صدور این نوع بخشنامه‌ها که با منافع ملی گره خورده، قائم به شخص نخواهد بود و متکی بر سیستم می‌شود.

دردسرهای معدنکاران

قوانین ضد و نقیض در درجه اول، هزینه معدنکاری را به‌شدت بالا می‌برد. نمونه عینی آن مشکلاتی است که طی چند سال اخیر برای معادن کوچک و متوسط پیش آمده و بخشنامه‌های متناقض در حوزه ورود ماشین‌آلات معدنی،کمابیش بیشتر این معادن را به تعطیلی کشانده است. از سوی دیگر، موجب از دست رفتن بازارهای جهانی مواد معدنی کشور شده است؛ بازاری که با هزار مشکل و گرفتاری به‌دست معدنکاران می‌افتد، با صدور یک بخشنامه خلق‌الساعه و افزایش عوارض صادرات به یک‌باره دچار مشکل و صادرات به بازارهای جهانی متوقف می‌شود. نمونه‌ای از این اتفاق برای بازار سنگ‌های تزئینی ایران افتاد و کشورهای دیگر در اسرع وقت و با خوشحالی جای معدنکار ما را در بازار جهانی پر کردند.

راهی برای گریز

برای خاتمه دادن به این وضعیت، باید «کادرسازی» کنیم. منظور از کادرسازی این است که تعدادی کارشناس خبره در وزارت صمت بخش معدن تربیت شوند که در زمینه فرصت‌ها، چالش‌ها، مسائل بازار و به‌طور کلی همه امور مربوط به حوزه معدن خبره و کاربلد باشند و مدیران ارشد وزارتخانه به‌طور جدی و واقعی از مشاوره این کارشناسان استفاده کنند. لازمه رسیدن به این نقطه این است که تغییراتی در فرهنگ مدیریتی ایجاد شود و مسئولان باور کنند، مسئولیت بالاتر، به‌معنای دانش و درک عمیق‌تر از همه مسائل تخصصی نیست.

چالش‌های ادامه وضع موجود

با اینکه بخش معدن ظرفیت بسیار بالایی دارد، در صورت ادامه این وضعیت، بخش معدن نمی‌تواند به جایگاه اصلی و کلیدی خود در اقتصاد ایران نزدیک شود، اما چنانچه قوانین بخش معدن تسهیل و قوانین حمایتی واقعی برای این بخش تدوین شود، بی‌شک در کوتاه‌مدت حوزه معدن و صنایع معدنی می‌تواند جایگزین خام‌فروشی نفت شود.

تفسیر قانون با بخشنامه

سالار باوند ـ فعال معدن و از مدیران سابق ایمیدرو:

قوانین را متخصصان می‌نویسند، به این منظور، از تیمی مجرب استفاده می‌شود که تجربه، دانش و آگاهی کافی برای تدوین مقررات حوزه‌های مختلف را دارند و بخشنامه‌ها هم به‌طورمعمول تفسیر یا تکمیل همان قوانین است، به‌عبارت دیگر، وقتی قوانین در اجرا به مشکلاتی برمی‌خورند، نیاز است تا آنها را با بخشنامه‌ها حل کرد.

بخشنامه‌ها مکمل قوانین است، بنابراین نباید با هم مغایرت داشته باشند، بلکه باید همراستا بوده و به همین دلیل اگر جایی تضاد و تناقض دیده می‌شود، تخلف به‌شمار می‌رود. وقتی قوانینی در حوزه معدن یا هر حوزه دیگری نوشته می‌شود، ممکن است در اجرا با مشکلاتی روبه‌رو شود و چند درصدی با هم مغایرت داشته باشند، در واقع این بخشنامه‌ها پاسخی است بر نیازهای مجموعه‌های صنعتی یا واحدهای اجرایی. وقتی قانون در مسیر اجرای خود با مشکلات یا تفاسیر گوناگونی روبه‌رو می‌شود که تعدد آرا را به‌دنبال می‌آورد، بخشنامه‌هایی صادر می‌شوند تا مشکلات را حل کنند.

گره کور حوزه معدن

بیشترین مشکل ما در حوزه معدن، ضعف قوانین نیست، رعایت نکردن قوانین موجود است. بالای ۸۵ درصد قوانین با بخشنامه‌ها مغایرتی ندارد. اما آیا اصل قوانین رعایت می‌شود؟ از سوی دیگر، نظارت درستی هم وجود ندارد. دستگاه‌های نظارتی که مسئول رصد کردن اجرای قانون هستند و باید بر درستی یا نادرستی روند اجرا نظارت کنند، در انجام وظایف خود کوتاهی می‌کنند. علت چندان روشن نیست، یا منافعی دارند یا لابی‌گری انجام می‌گیرد یا از تخصص کافی برخوردار نیستند و مشکلاتی از این دست، به‌هر حال، دستگاه‌های نظارتی در این زمینه فعالیت درستی ندارند. به‌عنوان مثال آیا یک درصد سهم آلایندگی معدنکاری به روستاها یا مناطق اطراف پرداخت می‌شود؟ روش اخذ، محل هزینه یا جریمه دیرکرد حقوق دولتی پیش‌بینی شده ، اما در حال حاضر بسیاری از مجموعه‌ها حقوق دولتی را پرداخت نمی‌کنند و مبالغ چشمگیری بدهکار هستند. به همین ترتیب، قانون پیش‌بینی کرده که اعتبار پروانه اکتشاف یک سال و با تمدید وزارتخانه ۲سال است. آیا بعد از ۲سال پروانه لغو می‌شود؟

نمونه‌های زیادی وجود دارد که افرادی چندین و چند سال هیچ اقدامی برای اکتشاف انجام نداده‌اند، اما همچنان پروانه‌ها به نام‌شان است و کسی با آنها کاری ندارد. به‌گمان من، مسئله اصلی بخش معدن این موضوع است.

تضاد قوانین دستگاه‌های اجرایی

برخی مشکلات مربوط به قوانین ناهماهنگ دستگاه‌های مختلف، مربوط به ناهماهنگی وزارتخانه‌ها است، به‌عنوان مثال، مواردی در قانون معادن پیش‌بینی شده اما همان موارد در سازمان محیط‌زیست لازم‌الاجرا نیست و بدیهی است مشکلاتی در این مسیر به‌وجود می‌آید. برای حل این مشکل باید دولت دست به کار شود و تیمی را مسئول هماهنگی قوانین و مقررات زیرمجموعه‌های خود کند.

مثال دیگر مقررات،مربوط به تامین ماشین‌آلات سنگین معدنی است، در حالی که نیاز کشور عدد بالایی را نشان می‌دهد و کارخانه‌های تولید داخل از عهده تامین نیازها برنمی‌آیند، در جایی دیگر قوانین و بخشنامه‌هایی به‌تصویب می‌رسد که در راستای حمایت از تولید داخل، مانع ورود دستگاه‌های موردنیاز می‌شود.

به‌اعتقاد من، برای حل این مشکل خود دولت باید تصمیم بگیرد و ترتیباتی اتخاذ تا بخشنامه‌های خروجی وزارتخانه‌ها را به هم نزدیک کند.

عینک کارشناسی

وقتی در حال تدوین قوانینی برای یک حوزه هستیم، باید از کارشناسان و صاحب‌نظران دیگر حوزه‌های مرتبط هم کمک بگیریم تا آنها هم از زاویه دید خود، پیشنهادهایی برای اصلاح قوانین ارائه کنند و برای حل مشکلات راهکارهایی بدهند. وقتی از این ظرفیت استفاده نمی‌کنیم، مشکل تعارض قوانین و بخشنامه‌ها بروز می‌کند.

اگر برای قوانین معدن که هم‌اینک در مجلس در دست بازنگری و اصلاح است، نظرات کارشناسان منابع طبیعی، محیط‌زیست یا دیگر حوزه‌های مرتبط اخذ شود، به‌طورقطع خروجی کار کامل‌تر خواهد بود و اجرای آن هم راحت‌تر می‌شود.

بخشی از این مشکلات به این علت است که ما از ظرفیت سازمان‌های دیگر استفاده نمی‌کنیم و به این ترتیب از روز اول تصویب قانون، مشکلاتی به‌وجود می‌آید.

اگر امروز که قوانین در حال بازنگری است، از تجربیات موجود و ظرفیت دستگاه‌های دیگر استفاده نکنیم و معضلات و مشکلات را فقط با عینک خودمان بررسی کنیم، باز به مشکل برخورد می‌کنیم و دوباره به تصحیح قوانین و صدور بخشنامه‌ها و تعبیر و تفسیر دستورالعمل‌ها نیاز پیدا می‌کنیم.

در این فرآیند، در صورت بروز مشکل نمی‌توانیم از صددرصد ظرفیت معدنی کشور استفاده کنیم، بنابراین پیشنهاد می‌شود امروز که قانون در دست بازنگری است، از ظرفیت وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها مرتبط در این زمینه استفاده شود، در صورت اعمال نظر تمام بخش‌های درگیر به قوانین درست‌تری می‌رسیم و بخشی از ایرادات هم که خواه و ناخواه در زمان اجرا به‌وجود می‌آیند، با بخشنامه‌ها رفع خواهند شد.

سخن پایانی

گفته می‌شود حدود ۸۵ هزار قانون در حوزه معادن وجود دارد که تکراری، متضاد یا مبهم است که هریک به‌نوبه خود منبعی برای ارائه تعابیر و تفاسیر گوناگون بوده و هست. شکی نیست که این قوانین ناکارآمد و بخشنامه‌های ضد و نقیض، آفت بخش تولید به‌ویژه در حوزه معدن است. تاثیر این آسیب تا آنجا است که بسیاری از کارشناسان و فعالان این حوزه آن را نوعی خود تحریمی نامیده‌اند و معتقدند اثراتی بیش از تحریم‌های بین‌المللی بر رشد حوزه معدن داشته است. با این تفاسیر، انتظار می‌رود مجلس در بازنگری قانون، نهایت اهتمام را به‌کار گیرد تا این مشکل از پیش‌پای معدن و صنایع وابسته برداشته شود و کار به تکرار تجربه‌های پیشین نینجامد.

بازیابی ۱۰۰ درصد «مغزه» با تولید دستگاه اکتشافی معدن

مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان گفت: این شرکت که ماشین‌آلات اکتشافی و حفاری تولید می‌کند، به‌تازگی موفق به تولید دستگاهی با مزیت بازیابی ۱۰۰ درصد مغزه در مقایسه با دستگاه‌های مشابه اروپایی شده است.

به گزارش آنا، محمد اختری درباره فعالیت‌ها و محصولات شرکت فناور متبوع خود اظهار کرد: این شرکت با توجه به نیاز معادن فلزی به اطلاعات اکتشافی و درصد بازیابی مغزه‌های حفاری به‌طور دقیق‌تر قبل از استخراج، سال ۱۳۹۱ بر پایه تحقیق، توسعه و ساخت ماشین‌آلات حفاری اکتشافی معدنی راه‌اندازی شد و فعالیت آن اکنون در دو بخش صنعتی و خدماتی است.

وی اضافه کرد: این شرکت در زمینه‌های گوناگون مهندسی معدن ازجمله طراحی و مدل‌سازی نخستین دستگاه حفاری تمام هیدرولیک با عمق حفاری یک‌هزار و ۵۰۰ متر (در حال ساخت)، ساخت نخستین دستگاه حفاری تمام هیدرولیک با عمق حفاری ۶۰۰ متر، ساخت دستگاه عمودی حفاری، ثبت اختراع دستگاه حفاری، تولید تمام قطعات درون‌چاهی، طراحی، تولید و بازسازی انواع ماشین‌آلات صنعتی و معدنی، تولید تجهیزات سیستم

حرکت ماشین‌آلات معدنی، خدمات فنی سیستم دوران، خدمات فنی کلاچ‌ها، مهندسی و توزیع تجهیزات ساخت داخلی، مهندسی و توزیع تجهیزات بهینه‌سازی سیستم حرکت دستگاه و ده‌ها زمینه دیگر فعال است.

این فعال حوزه دانش‌بنیان یادآور شد: شرکت، سال ۱۳۹۴ مجوز دانش‌بنیان را دریافت کرد و اکنون ارائه خدمات در دو بخش انجام عملیات حفاری و طراحی شبیه‌سازی و تولید دستگاه حفاری در مقیاس صنعتی و قطعات وابسته، اورهال دستگاه‌های مختلف تمام و نیمه‌هیدرولیک و طراحی و ساخت انواع کانکس است.

اختری متذکر شد: «کانی صنعت شاهوار» جزء شرکت‌های دانش‌بنیان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود بوده که در پارک علمی و فناوری استان سمنان مستقر است و در دو بخش خدماتی و صنعتی فعالیت می‌کند و بخش صنعتی آن ساخت دستگاه‌های اکتشاف و حفاری است. دستگاه جدیدی که به‌تازگی رونمایی شده هم، دستگاه تمام هیدرولیک و قدرتی است که به‌وسیله آن می‌توانیم در تمام معادن فلزی، کار اکتشاف و حفاری را انجام دهیم.

وی تبیین کرد: برتری این دستگاه با دستگاه‌های مشابه خارجی اروپایی آن است که توسط این دستگاه راندمان، ریکاوری یا بازیابی مغزه را به ۱۰۰ درصد رسانده‌ایم و این در معادن مهم است که بدانند لایه معدنی با چه ضخامت و عیاری قرار گرفته است. راندمان بالای این دستگاه موجب شده که تعداد اپراتور کمتری را برای راه‌اندازی و استفاده از دستگاه و سیستم هیدرولیک درگیر می‌کند.

فعال حوزه صنعت و دانش‌بنیان متذکر شد: از دیگر خصوصیات دستگاه آن است که وقتی در آن مشکل ایجاد شود یک سری از قسمت‌ها به‌صورت خودکار می‌تواند خود را راه‌یابی و اصلاح کند. اختری در پاسخ به این سؤال که آیا حمایتی از سوی پارک علم و فناوری استان سمنان به مرکزیت شاهرود در مورد شرکت شما صورت می‌گیرد؟ گفت: اختصاص یکی از سوله‌های پارک به متراژ ۳۰۰ متر مربع از سال ۹۲ که دارای دفتر مرکزی با اجاره پایین است، یکی از حمایت‌ها بوده است.

وی درباره اینکه در زمینه اشتغالزایی چه اقداماتی انجام داده‌اید؟ بیان کرد: ابتدا با دو نیرو آغاز به‌کار کردیم، اما اکنون ۱۲۰ نیرو فعال هستند؛ البته ۳۵ نیروی غیرمستقیم در پارک فعالیت دارند و این مهم میسر نمی‌شد جز با حمایت‌های ارگان‌های دولتی به‌خصوص پارک علم و فناوری.

این فعال حوزه صنعت مطرح کرد: اگر حمایت‌های بیشتری انجام شود می‌توانیم دستگاه‌های پیشرفته‌تری بسازیم و در این راستا حتی درخواست تسهیلات بانکی کرده‌ایم و در صورت اختصاص این تسهیلات می‌توانیم برای ساخت دستگاه‌های کامل‌تر و پیشرفته‌ت اقدام کنیم و در صورت تحقق شرایط مالی ۴۰ نیروی جدید برای طرح جدیدمان اشتغالزایی خواهیم داشت.

یادداشت

خون در رگ‌های معدن جاری می‌شود

حجت‌الله فیروزی
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس

همان‌طور که می‌دانیم، ایران از نظر تعدد و تنوع مواد معدنی، غنای بالایی دارد. بیش از ۸۱ نوع ماده معدنی در کشور کشف شده و پهنه‌های معدنی از ذخایر قابل‌توجهی برخوردار هستند،اما متاسفانه به علل مختلف، بخش معدن به جایگاه واقعی خود دست نیافته که بخشی از آن به‌علت ضعف مدیریتی و قوانین دست‌وپاگیری است که در این زمینه وجود دارد.

از طرف دیگر، محل‌های درآمدی کشور، مثل نفت و گاز، محدود است و در سال‌های اخیر هم دیده‌ایم که منابع قابل‌اتکایی نیستند و به‌راحتی می‌توانند تحت‌تاثیر تحریم‌ها قرار گیرند، به این دلیل، تاکید فراوانی بر فعال‌سازی حوزه معدن شده است.

برای رسیدن به این هدف، چند اتفاق اساسی باید رخ دهد که مهم‌ترین آنها، اصلاح قانون معدن است که در برخی از آنها تناقضات و تعارضاتی دیده می‌شود و در برخی دیگر قید و بندهای نابجایی وجود دارد که حضور فعالان حوزه معدن را با چالش روبه‌رو می‌کند.

قانون معادن هم‌اینک، در کمیسیون صنایع و معادن مجلس در دست بازنگری و اصلاح است و بخش عمده‌ای از موارد اصلاحی انجام شده است. یکی از نقاط مثبت این بازنگری این بوده که از متولیان اجرای قانون و فعالان بخش خصوصی و دولتی نظرخواهی شده تا مشکلات موجود برطرف و تعارض‌ها حل و فصل شود.

به‌گمان من، قانون جدید از اهمیت بالایی برخوردار است، زیرا هم نیاز ضروری کشور و هم کاری زیرساختی و زیربنایی است و می‌تواند پیشران کشور در حوزه معادن باشد. علاوه بر این، تلاش شده تا زمینه‌های ایجاد رانت از میان برود، حقوق دولتی و نحوه وصول و هزینه‌کرد آن موردبازنگری قرار گیرد، سازکارهای تامین نیازهای حوزه معدن، از جمله ماشین‌آلات و تجهیزات اصلاح شود و در نهایت اقداماتی در راستای سهولت روند واگذاری معادن، روش اجرای قوانین و کاستن از فرآیندهای بروکراتیک و دیوانسالارانه به‌اجرا درآید. ۲نکته مهم دیگر وجود دارد؛ یکی اینکه هنوز پهنه‌های زیادی در کشور داریم که اکتشاف در آن انجام نشده و عملیات اکتشافی هم در توان بخش خصوصی خارج است یا باید دولت با اتکا به توان ایمیدرو اقدام کند یا کارهای مشارکتی با بخش‌های خصولتی یا خصوصی انجام شود.

نکته دیگر این است که باید آن پهنه‌هایی که شناسایی شده‌اند، زودتر به افرادی که اهلیت دارند، واگذار شوند، به‌علاوه معادنی که سال‌های سال است، حبس شده‌اند، با در نظر گرفتن ضرب‌الاجلی تعیین‌تکلیف شوند تا فعالیت معادن سرعت گیرد. قانون جدید به موضوع محدوده‌های بلوکه‌شده از سوی برخی نهادها هم ورود کرده و سازکارهایی اندیشیده شده تا هم حوزه‌هایی که تحت عناوین خاص و به دلایل امنیتی بلوکه شده ، آسیب نبیند و هم معادن موجود در این مناطق از بلاتکلیفی خارج شوند. علاوه بر این، سرنوشت مناطقی که ممکن است مجموعه‌های گوناگون، به جهت داشتن موادی خاص، روی آنها دست بگذارند و سال‌ها بلاتکلیف بماند، در این بازبینی روشن شده است. اما باید این نکته را هم یادآور شد که برخی تناقضات در حوزه اجرا وجود دارد، به‌عنوان مثال، در ماده ۹ قانون معادن آمده که پروانه بهره‌برداری سندی رسمی، لازم‌الاجرا، قابل‌معامله، تمدید و توثیق است، اما بانک‌ها از اعطای تسهیلات براساس پروانه بهره‌برداری احتراز می‌کنند، زیرا احتمال به‌سرانجام نرسیدن وضعیت معدن وجود دارد و بعید نیست که مجموعه‌های معدنی از عهده بازپرداخت اقساط تسهیلات خود برنیایند.

به‌اعتقاد من، در این مورد دولت باید پا پیش بگذارد و سازکارهایی مشخص کند تا مشکل از پیش پای بخش معدن برداشته شود.

به‌عبارت دیگر، سیستم بانکی و فرآیند پرداخت تسهیلات و بازپرداخت دیون جزو عملیات اجرایی به‌شمار می‌روند و مجموعه دولت متولی آن است و باید در این زمینه تصمیم‌گیری کند، برای مثال، می‌تواند تدابیری بیندیشد که معدنکاران ماشین‌آلات معدنی مجموعه خود را در رهن بانک قرار دهند.

البته باید به نکته هم اشاره کنیم که قوانین نظام بانکی هم در مجلس شورای اسلامی در دست بازنگری و تصحیح و قرار است، به‌زودی برای تصویب به صحن علنی مجلس بروند. انتظار می‌رود که در قانون جدید، پرداخت تسهیلات به‌ویژه به بخش اقتصادی تسهیل شود.

مراحل بررسی و بازنگری قانون معادن در کمیسیون صنایع و معادن، مراحل پایانی خود را پشت‌سر می‌گذارد. ما نهایت تلاش خود را در این زمینه به‌کار بسته‌ایم و امیدواریم در یکی، دو هفته کار به‌سرانجام برسد تا در صحن علنی موردبررسی قرار گیرد و باشد که راهگشایی در حوزه معدن و صنایع وابسته شود.

روزگار معدن

گفت‌وگو

۴ یکشنبه
۲۷ شهریور ۱۴۰۱
۲۱ صفر ۱۴۴۴
۱۸ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۲۱

فناوری‌های نوین معدنی در خدمت اهداف توسعه پایدار

زینب زارع: با شکل‌گیری مراکز تخصصی نوآوری و توسعه فناوری در حوزه معدن، زیرساخت‌های مورد نیاز برای ایجاد تحول در این حوزه فراهم شده است. تحولی که با توجه به برنامه‌های کلان کشور برای کاهش وابستگی اقتصاد به نفت از اولویت‌های کشور بوده و برای رسیدن به نقطه مطلوب جهانی، لازم است این فعالیت‌ها با اهداف توسعه پایدار هم راستا باشد. از این‌رو روزنامه «روزگار معدن» از یزد، با ابوالفضل میرحسینی از پیشتازان نوآوری و توسعه فناوری در حوزه معدن در کشور به گفت‌وگو نشسته است.

◉ ابتدا تعریفی از توسعه پایدار ارائه و بفرمایید در حوزه معدن از چه طریقی می‌توان به توسعه پایدار دست یافت.

توسعه پایدار از سال ۲۰۱۵ بیشتر در کانون توجه جهانی قرار گرفته و سند آن در مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسیده است. این سند شامل ۱۷ هدف کلان و نزدیک به ۱۷۰ هدف خرد بوده که از ابتدای سال ۲۰۱۶ لازم‌الاجرا است.

با نگاهی به اهداف توسعه پایدار که شامل مواردی همچون پایان دادن به فقر، زندگی سالم و ارتقاء رفاه، آموزش باکیفیت، در دسترس بودن آب سالم، دسترسی به انرژی پاک، رشد اقتصادی پایدار و... است، می‌توان مواردی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم با حوزه معدنکاری ارتباط دارد را تعیین کرد. گرچه معدن به دلیل تأمین تقریبا تمام بخش‌های اقتصادی کشور می‌تواند در تمام اهداف ۱۷ گانه توسعه پایدار مطرح باشد اما، می‌توان به طور مشخص در راستای دستیابی به اهداف کلانی چون رشد اقتصادی پایدار، ارتقای زیرساخت‌های تاب‌آوری و صنعتی فراگیر، الگوی تولید و مصرف پایدار و ارتقای اکوسیستم و جلوگیری از نابودی تنوع زیستی قدم برداشت. به نظر می‌رسد با توجه به شرایط درآمدی معادن در کشور، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تاب آور و صنعتی مهم‌ترین گام در راستای توسعه پایدار باشد.

◉ توجه به فناوری‌های نوین در حوزه معدن چه تأثیری در دستیابی به توسعه پایدار دارد؟

به نظر می‌رسد بتوان با استفاده از فناوریهای نوین رسیدن به اهداف توسعه پایدار را تسریع کرد. لازم به ذکر است که در مباحث نظام‌های نوآوری، پارادایم سوم نوآوری با اهداف توسعه پایدار سازمان ملل منطبق شده و عملا نوآوری‌ها و توسعه فناوری نیز در همین بستر ایجاد می‌شود. برگردیم به صحبت اصلی، فناوری در حوزه معدن می‌تواند از طریق تعریف پروژه‌های زیرساختی همچون هوشمندسازی در بخش هایی مثل مصرف منابع و ارتقای سلامتی و زندگی سالم، به دستیابی به اهداف توسعه پایدار کمک کند. اجازه بدهید با مثالی این مسئله را تشریح کنم. بر اساس مطالعات انجام شده، در کشورهای پیشرفته همچون استرالیا، کانادا، شیلی و ایالات متحده، با به کارگیری فناوری و حرکت در راستای هوشمندسازی معادن، مصرف انرژی به صورت قابل‌توجهی کاهش یافته است. همچنین، با استفاده از فناوری کنترل از راه دور و تجهیزات خودران، در ابتدا زیرساخت‌های فناوری اطلاعات به توسعه بالایی رسیده و در گام بعد منجر به کاهش آسیب‌های اجتماعی و آسیب‌های روحی و جسمی به دلیل فعالیت در معادن شده است. از طرفی معادن در راستای تولید انرژی پایدار قدم برداشته‌اند که از دو جهت یعنی کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و کاهش اثرات زیست‌محیطی به اهداف توسعه پایدار کمک می‌کند. در این کشورها، حتی پا را فراتر گذاشته و به دنبال رسیدن به هدف کربن صفر در معادن هستند.

◉ وضعیت معادن ایران در زمینه استفاده از فناوری برای دستیابی به توسعه پایدار را چطور ارزیابی می‌کنید و چه پیشنهاداتی برای بهبود این وضعیت دارید؟

معادن ایران را میتوان از چند جنبه مورد بررسی قرار داد و اینکه چه تعریفی از فناوری و چه سطحی از فناوری مدنظر باشد، پاسخ‌های متفاوتی خواهد داشت. اگر با استانداردهای جهانی و بین‌المللی به سطح فناوری در معادن ایران نگاه شود، در سطوح اولیه فناوری به صورت خاص در معادن بزرگ کشور قرار داریم به این معنا که چند دهه با سطح فناوری جهانی فاصله داریم. اما اگر با شرایط خاص کشور و مسائل تحریم‌های بین‌المللی و مشکلات کلان اقتصادی به این موضوع نگاه کنیم، به دلیل عدم دسترسی به تجهیزات و ماشین‌آلات به روز در معادن، عمده فعالیت‌های فناورانه به مبحث بهینه‌سازی و استفاده بهینه از تجهیزات معطوف بوده است. از این دیدگاه، شرایط تا حدی تعدیل شده و می‌توان امیدوار بود که معادن بزرگ کشور به این فناوری‌ها مجهز شوند. برای مثال معادن بزرگ کشور همچون چادرملو، گل گهر و سرچشمه خود را مجهز به سیستم‌های مانیتورینگ و دیسپچینگ کرده و از جهت بهره‌وری تجهیزات و منابع شرایط خود را بهبود بخشیده و از جنبه میزان تولید و افزایش درآمد به شرایط مساعدی رسیده‌اند. اما در پاسخ به بخش دوم سوال، به نظر می‌رسد اگر اراده‌ای در سازمان‌های بالادستی و تصمیم‌گیر کشور در راستای دستیابی به اهداف توسعه پایدار در معادن وجود داشته باشد، فناوری‌های نوین می‌تواند به خوبی در خدمت این اهداف باشد. هوشمندسازی معدن به صورت همه‌جانبه تمام زنجیره فعالیت‌های معدن را در بر می‌گیرد به نحوی که علاوه بر نظارت و پایش دقیق مصارف در بخش‌های آب و انرژی و رسیدن به نقطه بهینه مصرف، راهکارهای جایگزین و روش‌های بهینه و گلوگاه‌های مصرف مشخص شده و الگوی تولید و مصرف پایدار حاصل می‌شود. در بخش‌های ایمنی که هم از نظر زیست‌محیطی حائز اهمیت است و هم از نظر نیروی انسانی، فناوری کمک قابل‌توجهی را ارائه کرده است که در کشور هم می‌توان با حرکت در این راستا، معادن را با حداقل آسیب‌های محیط‌زیستی و انسانی اداره کرد.

◉ نقش دولت، دانشگاه‌ها و مراکز علمی، معادن و واحدهای وابسته، مراکز نوآوری و شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه چیست؟

اکتشاف، بهره‌برداری و توسعه معادن در آینده به طور جدی با هوشمندسازی و توسعه فناوری گره خورده است. بخش معدن و زنجیره بالادست و پایین‌دست آن گردش مالی بزرگ و سهم گسترده‌ای در تولید ناخالص ملی دارد. کوچکترین نوآوری می‌تواند به صرفه جویی میلیاردها تومان منجر شود و دیگر نمی‌شود معادن را با روش‌های سنتی اداره کرد. معمولا وقتی صحبت از تقاضا و مصرف فناوری می‌شود، گفته می‌شود که باید خرید و استفاده از فناوری را فرهنگ‌سازی کرد. اما مشکل این است که این جمله سال‌هاست گفته می‌شود و نمی‌دانیم چرا هیچ موقع این فرهنگ‌سازی انجام نشده و به نتیجه نمی‌رسد. به نظر میرسد نقش دولت در فعالسازی سمت تقاضا جدی است. شرکت‌های دانش‌بنیان و محصولات آنها باید مورد اعتماد معادن قرار گرفته و استفاده شوند. دولت باید با استفاده از بسته‌های سیاستی تشویقی و تنبیهی، مدیران معدنی کشور را در راستای خرید و استفاده جدی از محصولات فناورانه به تحرک وا دارد.

همچنین دانشگاه‌ها و مراکز علمی باید برای مقوله معدن هوشمند، سرفصل جدید بین رشته‌ای تعریف کنند. این موضوع ظرفیت به کارگیری فارغ‌التحصیلان بیشتر رشته‌های فنی و مهندسی و مدیریت را دارد. الان مهم‌ترین مشکل اجرا و تکمیل پروژه‌های معدن هوشمند، بحث تیم‌سازی و فارغ‌التحصیلان آشنا و توانمند در این حوزه است. همچنین مراکز پژوهشی و دانشکده‌های معدنی، طرح‌های پژوهشی و پایان‌نامه‌های خود را در این زمینه جهت بدهند. از آنجا که این مباحث بین رشته‌ای هستند، همکاری آموزشی و پژوهشی دانشکده‌های مختلف اهمیت دارد. درحال‌حاضر پیاده‌سازی سامانه مانیتورینگ و دیسپچینگ شرکت بیستون کویر یزد فقط در معدن چادرملو براساس نامه تأیید معدن منجربه بیش از ۱۵ درصد افزایش تولید، و همین مقدار کاهش مصرف سوخت و بسیاری نتایج دیگر شده است. این نتایج حاصل اعتماد یک مدیر معدنی در یک دهه قبل بود. اگر طرح هوشمندسازی معادن به طور کامل اجرا شود، صرفه‌جویی عظیم خواهد بود. بنابراین مهم‌ترین انتظار از معادن اعتماد به شرکت‌های دانش‌بنیان و محصولات نوآورانه آنهاست.

مراکز نوآوری و شرکت‌های دانش‌بنیان باید فرآیندی نگاه کنند و به توسعه و ارتقای کل زنجیره بیاندیشند. محصولات و خدمات فناورانه باید ارتقای بهره‌وری در سرتاسر زنجیره معدن را پوشش دهند. الگوبرداری از کشورهای پیشرفته در این حوزه، همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، کمی‌سازی اثربخشی نتایج فناوری‌های توسعه یافته برای معادن از جمله سرفصل‌های اقدامات مهم این مراکز است.

◉ در زمینه هوشمندسازی معادن که این روزها به مبحث مهمی در معدنکاری تبدیل شده است توضیح دهید.

بحث هوشمندسازی را می‌شود در ۵ سطح مطرح کرد. سطح اول این است که شما بتوانید با طراحی و استقرار سامانه‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، داده‌های حاصل از فعالیت‌های روزانه را در معادن و صنایع به صورت خودکار جمع‌آوری، توصیف و پایش کنید و در واقع، همواره و هر لحظه جدیدترین اطلاعات را در اختیار مدیران قرار دهید. سطح دوم این است که این انباره داده‌های گسترده را با استفاده از انواع روش‌های علمی تحلیل کنید و برای مقاصدی مانند پیش‌بینی‌ها استفاده کنید. در واقع، سطح دوم به مدیران نگاه به آینده می‌دهد. سطح سوم هوشمندسازی، ارائه راهکارهای هوشمند برای تصمیم‌گیری است. یعنی شما از نتایج سطح دوم استفاده کنید و با استفاده از سامانه‌های تحلیلی، محصولات و خدماتی به مدیران ارائه کنید که نقش سیستم‌های پشتیبان تصمیم و سیستم‌های خبره را بازی کنند. سطح چهارم هوشمندسازی، به خودکارسازی عملیات مربوط می‌شود. برای مثال این که شما بتوانید ماشین‌آلات خودران معدنی داشته باشید. در نهایت، در سطح پنجم شما می‌توانید مدیریت و کنترل هوشمند از راه دور کلیه فعالیت‌ها را انجام دهید. در برخی معادن دنیا توسط شرکت‌هایی مانند ریوتینتو، سطوح چهارم و پنجم هوشمندسازی نیز عملا محقق شده است. از دیدگاه دیگر، در زنجیره فعالیت‌های معدنی، ما بخش‌های اکتشاف، استخراج، فرآوری و صنایع پایین‌دست مانند فولاد و گندله‌سازی را داریم. اینکه بتوانید ۵ سطح هوشمندسازی فوق را در این زنجیره به طور کامل پیاده‌سازی کنید، با توجه به شرایط حال حاضر کشور ما بحثی اساسی و طولانی‌مدت است.

◉ لطفا مختصری در مورد مرکز توسعه فناوری‌های نوین دیاکو و شرکت‌های تابعه آن توضیح دهید و بفرمایید شرکت‌های دیاکو در زمینه هوشمندسازی معادن چه محصولاتی تولید کردند؟

مرکز توسعه پس از تجربه یک دهه فعالیت در حوزه نوآوری و توسعه فناوری با همکاری شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان فعال در حوزه معدنی و صنایع معدنی با هدف تکمیل زنجیره نوآوری و توسعه فناوری تأسیس شده است. با مرور فعالیت‌های انجام شده، مرکز توسعه دیاکو در قالب ۸ شرکت موفق شده است فناوری‌های مختلفی را بومی‌سازی کنند. از جمله این فناوری‌ها می‌توان سیستم مانیتورینگ و دیسپچینگ در بخش عملیات معدنکاری، سیستم‌های کنترل و جلوگیری از تصادف، سیستم‌های راداری کنترل جابه‌جایی، سامانه کنترل مصرف سوخت و آب و خدمات فنی ماشین‌آلات را نام برد. علاوه بر این، توسعه سامانه اسکادا بومی به عنوان یک سیستم کنترل خودکار صنعتی و سیستم هدایت عملیات تولید صنعتی از جمله این موارد است. بخش دیگری از فعالیت‌های مجموعه ایجاد زیرساخت‌های تولید ماشین‌آلات معدنی در زمینه انفجار و تجهیزات کمکی و الحاقی است به نحوی که ساخت استمینگتراک، آنفوتراک، و امولشنتراک و ساخت انواع هندلر شامل تایرهندلر و استروتهندلر برای تعمیر ماشین‌آلات سنگین معدنی، ازجمله دستاورهای با اهمیت این مجموعه است.

◉ چشم‌انداز آینده مرکز را چگونه می‌بینید؟

این مرکز و شرکت‌های آن تاکنون از پیشروان توسعه فناوری در معادن و صنایع وابسته در کشور بوده‌اند. اگر دهه اول فعالیت این مرکز، دوره راه‌اندازی و کسب جایگاه در حوزه نوآوری و بازار باشد، چشم‌انداز مرکز برای دهه دوم فعالیت این است که با استفاده از تمام ظرفیت‌های ممکن، ضمن حفظ پیشرانی، توسعه شتابان حول ۳ طرح راهبردی معدن هوشمند، کارخانه هوشمند و بومی‌سازی و نوسازی تجهیزات معدنی با مشارکت بازیگران کلیدی در بخش‌های مختلف خصوصی و دولتی و مراکز علمی و نوآوری است.

◉ فناوری و تحقیق و توسعه در معدنکاری چه اهمیتی از جایگاه تولیدکننده و مصرف‌کننده دارد؟

به این موضوع می‌تواند از هر سه جنبه توسعه پایدار توجه کرد. از یک دیدگاه کلان، معادن و صنایع معدنی هر کشور جزو بخش‌های بالادستی و تأمین‌کننده انواع زنجیره‌های بزرگ اقتصادی آن کشور محسوب می‌شوند. در واقع، سایر بخش‌های اقتصادی کشور مشتری این بخش محسوب می‌شوند. تجربیات جهانی متعدد در کشورهای صاحب معدن و فناوری‌های معدنی نشان داده است که بکارگیری گسترده و با برنامه فناوری در بخش‌های مختلف زنجیره معدنی، می‌تواند به جنبه‌های متعدد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی کمک شایانی کند. از دیدگاه اقتصادی، بکارگیری فناوری می‌تواند باعث صرفه جویی‌های متعدد در معادن و صنایع معدنی شده و در نتیجه نرخ تمام شده مواد معدنی و فرآوری آن را کاهش داده و کیفیت مواد معدنی و محصولات فرآوری شده را افزایش دهد. این موضوع، اثرات اقتصادی دوجانبه قابل‌توجهی هم برای معادن و صنایع معدنی در جایگاه تولیدکننده و هم برای مشتریان آنها مانند کارخانه‌های فولاد به عنوان مصرف‌کننده دارد. از دیدگاه اجتماعی، توسعه فناوری و هوشمندسازی کمک می‌کند نقش نیروی انسانی اپراتوری در معادن و صنایع معدنی که معمولا جزو حوزه‌های کاری سخت و زیان‌آور و همراه با خطرات جسمی و روحی محسوب می‌شوند، کاهش یابد. همچنین به فعال شدن واحدهای تحقیق و توسعه معادن و شرکت‌های دانش‌بنیان که نیازمند نیروی انسانی دانشی هستند کمک می‌کند. از این دیدگاه معادن و نقش آنها در توسعه اجتماعی کشور پررنگ‌تر خواهد شد.

از دیدگاه زیست‌محیطی، بکارگیری فناوری در فرآیندهای اکتشاف تا استخراج و فرآوری می‌تواند ضمن کاهش مصرف منابع آب و انرژی، اثرات زیست‌محیطی نامطلوب فعالیت‌های معدنی به ویژه روی مناطق نزدیک به آنها را تا حد زیادی کاهش دهد.

◉ چه پیشنهادهایی برای فراهم کردن سرمایه پایدار در حوزه معدن دارید؟

سرمایه پایدار تحقیق و توسعه در هر بخشی از جمله معدن با مشارکت فعال هر دو سمت تقاضا (هولدینگهای بزرگ معدنی، معادن و صنایع معدنی) و عرضه (شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان و مراکز نوآوری مرتبط) و همراهی و حمایت مالی اولیه دولت شکل می‌گیرد. تجربه خوبی که در راهاندازی صندوق‌های پژوهش و فناوری در کشور داشتیم میتواند برای راه‌اندازی شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر توسعه فناوری با مشارکت حداقل ۳۰ تا ۴۰ درصدی دولت (عمدتا معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری یا صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق توسعه ملی) و ۷۰ درصدی بخش خصوصی در هر دو سمت عرضه و تقاضا به کار گرفته شود. وظیفه اصلی این صندوق‌ها اهرم کردن منابع در راستای تأمین مالی توسعه فناوری است. برای مثال، صندوقی با ۱۰۰ میلیارد تومان سرمایه می‌تواند تا هزار میلیارد تومان خدمات ارائه کند.

البته توسعه فناوری ریسک دارد و بخش خصوصی باید انتظار سودآوری معقول و بلندمدت از این شرکت‌های سرمایه‌گذاری داشته باشد و اجازه دهد تا ۳ سال اول منابع مالی به صورت خطرپذیر اما به صورت هدفمند هزینه شود تا در ادامه بازدهی لازم را داشته باشد. ضمن اینکه این شرکت سرمایه‌گذاری می‌تواند با تشکیل سبدی از پروژه‌های تحقیق و توسعه، ریسک سرمایه‌گذاری را منطقی کند.

روی خط خبر

بازار قراضه ترکیه در سرازیری

در ترکیه معاملات جدید قراضه وارداتی همچنان در قیمت‌های کمتر نهایی می‌شود و موجب پایین آمدن میانگین نرخ بازار شده است. متوسط نرخ قراضه سنگین ۲۰-۸۰ با ۶.۵ دلار افت روزانه ۳۶۸.۵ دلار هر تن سی‌اف‌آر شنیده شده است. به گزارش فولاد ایران، قراضه سنگین امریکا در ۳۷۴ دلار و قراضه خرد شده در ۳۸۹دلار هر تن سی‌اف‌آر معامله شد. قراضه سنگین حوزه دریای بالتیک نیز در ۳۶۳ دلار هر تن سی‌اف‌آر شنیده شده است.

افزایش واردات سنگ‌آهن به چین

چین در ماه اوت واردات سنگ‌آهن بیشتری داشت که رشد ۵.۵ درصدی نسبت به ماه قبل آن ثبت شد. ۹۶.۲۱ میلیون تن سنگ‌آهن خریداری شد درحالی که ماه جولای این رقم ۹۱.۲۴ میلیون تن بود. البته میزان واردات نسبت به اوت سال قبل که ۹۷.۴۶ میلیون تن بود کمی افت داشت. به گزارش فولاد ایران، قابل ذکر است چین بین ژانویه تا اوت امسال نیز ۷۲۳ میلیون تن سنگ‌آهن وارد کرده که نسبت به سال قبل ۳.۱درصد افت داشته است.

پس از ۶ سال رونق صورت گرفت

صنعت فولاد چین، در عصری جدید

گروه معدن

به گفته هان ویدونگ، معاون پیشین شرکت لوله فولادی چین، پس از ۶ سال رونق و شکوفایی، صنعت فولاد چین وارد عصر عرضه بیش از حد و کاهش تقاضایی شده است که در آن سرمایه‌گذاری زیادی صورت گرفته بود

به گزارش ایراسین، هان ویدونگ طی سخنرانی خود که هفته گذشته در نمایشگاه بین‌المللی «Tube Industry Expo» در کلان‌شهر تیانجین برگزار شد، بیان کرد که ظرفیت فولاد در چین که وزارت صنعت و فناوری اطلاعات این کشور آن را تایید می‌کند، درحال‌حاضر به یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تن در سال رسیده است اما انتظار می‌رود تقاضای فولاد در امسال حدود یک میلیارد تن باشد.

وی افزود: مازاد عرضه فولاد احتمالا در آینده نیز تداوم خواهد داشت؛ چراکه میزان تقاضا به روند کاهشی خود ادامه خواهد داد. به علاوه تقاضای فولاد در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰، حدود ۳۰ میلیون تن کاهش یافت و امسال نیز ۳۰ میلیون تن دیگر افت پیدا خواهد کرد. هان ویدونگ در ادامه بیان کرد که در نهایت تقاضا به حدود ۹۰۰ میلیون تن کاهش می‌یابد که عمدتا به دلیل افت تقاضا در بخش املاک است.

همچنین مازاد عرضه مداوم و کاهش تقاضا می‌تواند منجر به از دست دادن سرمایه کارخانه‌های تولید فولاد شود. وی در ادامه با حالت طنز مطرح کرد که این صنعت در چند سال گذشته از مرحله کسب درآمد به راحتی آب خوردن به مرحله از دست دادن سرمایه یک امر طبیعی محسوب می‌شود، رسیده است.

همچنین هان ویدونگ اظهار کرد که در این دوره جدید، در بازار فولاد چین نیز بیش از اندازه سرمایه‌گذاری صورت پذیرفته است. وی می‌گوید که هم‌اکنون و در آینده، میلگرد چین پرسودترین و پرمعامله‌ترین محصول در جهان خواهد بود حتی برای برخی از افراد که تجارت عمده آنها در بازارهای سهام است، از معاملات آتی میلگرد برای پوشش ریسک‌های مالی خود استفاده می‌کنند.

به علاوه وی خاطرنشان می‌کند: بازار مازاد عرضه و بیش از اندازه سرمایه‌گذاری شده فولاد، منجربه نوسانات شدید نرخ فولاد در آینده خواهد شد.

ارزیابی موسسه «Fastmarkets» برای نرخ میلگرد داخلی با امکان تحویل در انبار فروشنده در شمال چین ارزشی بالغ بر ۴هزار و ۵۲۵یوان معادل ۶۵۵ دلار در هر تن در اواسط ماه ژانویه امسال را نشان داد که در ماه آوریل، به ۵ هزار و ۹۰ یوان در هر تن افزایش یافت و سپس به ۳هزار و ۷۲۰ یوان در هر تن در ماه جولای رسید. هان ویدونگ در ادامه عنوان کرد: در این عصر جدید، اولویت اصلی فولادسازان بقا در این صنعت است. به علاوه تولیدکنندگان باید به حفظ تعادل در عرضه و تقاضا توجه کنند و بر این اساس سرعت تولید خود را تنظیم کنند.

مطابق با برآوردهای حجم یک میلیارد تنی از تقاضای فولاد، میانگین تولید روزانه فولاد خام در چین باید در سطح حدود دو میلیون و ۷۵۰هزار تن کنترل شود.

این در حالی است که در ماه‌های ژانویه تا جولای، میزان تولید روزانه به ۲ میلیون و ۸۷۰ هزار تن در روز رسید. این بدین معنا است که در چند ماه آینده، حجم تولید باید به میزانی کمتر از دو میلیون و ۷۵۰هزار تن کاهش یابد.

وی افزود که تولیدکنندگان باید میزان تولید خود را کاهش دهند، خصوصا زمانی که سرمایه آنها در حال از دست رفتن است. هان بیان می‌کند که برخی از تولیدکنندگان چینی تا زمانی که ضرر آنها از ۵۰۰ یوان در هر تن فراتر نرود، تولید خود را کاهش نمی‌دهند.

وی می‌گوید: اگر تولیدکنندگان در زمان زیان‌دهی به تولید خود ادامه دهند، این احتمال وجود دارد که در مدت یک ماه در طول کاهش شدید نرخ در میان عرضه بیش از حد تولیدات بیش از یک هزار یوان به ازای هر تن ضرر کنند. این امر ممکن است جبران این هزینه در آینده را دشوار کند و حتی در برخی مواقع این زیان یکسال پا برجا باقی بماند.

نوآوری در محصولات و خدمات، یادگیری استفاده از ابزارهای مالی مانند قراردادهای آتی و داشتن حق اختیار و انتخاب دقیق شرکای تجاری نیز راه‌هایی هستند که هان ویدونگ برای تولیدکنندگان پیشنهاد می‌کند تا بتوانند در این شرایط بازار به حیات خود ادامه دهند.

وی بیان می‌کند: شرکت لوله فولادی چینی «Youfa Group»، باید میزان عرضه و تولید را در تجارت خود در حالت متعادل نگه دارد. به علاوه تولیدکنندگان باید حجم تولیدات خود را براساس میزان تقاضا تنظیم کنند و مهم‌تر از آن نباید محصولات خود را در زمان بحران مالی عرضه کنند.

در نهایت هان اظهار می‌کند: اگر تولیدکنندگان محصولات خود را با ضرر عرضه کنند، در بازار بی‌نظمی به وجود می‌آید و این‌کار ممکن است خروج دسته جمعی تولیدکنندگان از این صنعت را باعث شود که این امر در نهایت باعث بروز فاجعه خواهد شد.

بازدید شرکت کنندگان در همایش معدنکاری دیجیتال از غرفه چادرملو

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با حضور فعال در همایش و نمایشگاه معدنکاری دیجیتال، فعالیت‌های مرکز کنترل هوشمند معدنکاری در چادرملو را به معرض دید فعالان این حوزه قرار داد. به گزارش روابط‌عمومی چادرملو، گفتنی است شرکت معدنی و صنعتی چادرملو همراه با شرکت دشت یوز دره انجیر (معدن d۱۹) شرکت فلزیابان و سی‌پی‌جی پارس از شرکت‌های عضو خانواده چادرملو در این همایش و نمایشگاه حضور داشت. این نمایشگاه تا ۲۳شهریور ماه جاری در محل هتل المپیک تهران بر پا بود.

جذب سربازان فنی در امدادخودروایران

تفاهم نامه همکاری شرکت امدادخودروایران و معاون نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح برای جذب سربازان دارای مدارک فنی مرتبط با خودرو به امضا رسید.

با هدف همکاری و ایفای نقش در فرآیند اعطای شغل در حوزه خدمات امداد خودرو به کارکنان ماهر معرفی شده از سوی قرارگاه مرکزی کارکنان وظیفه ستادکل نیروهای مسلح و همچنین تسهیل‌گری برای بهره‌مندی کارکنان قرارگاه و خانواده آنها از خدمات امدادخودروایران تفاهم نامه‌ای بین دو مجموعه به امضا رسید.

به گزارش ارتباطات امدادخودروایران، طبق این تفاهم‌نامه که بین سردار زاده‌کمند، معاون نیروی انسانی ستاد کل و فرمانده قرارگاه مرکزی مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح و میرحسینی، مدیرعامل و گنجی رییس هیات مدیره امداد خودرو ایران به امضا رسیده است، تمامی سربازانی که در حین خدمت در حوزه فنی و خدماتی مورد نیاز امداد خودرو ایران مهارت کسب کرده و گواهی‌نامه دریافت کرده باشند، می‌توانند به عنوان امدادگر خودرو در شهرها و جاده‌های بین شهری مشغول کار شوند.

معاون نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده قرارگاه مرکزی مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه با اشاره به دستور رهبر معظم انقلاب مبنی بر اشتغال‌زایی، این تفاهم را سودمند خواند و افزود: در فصل جدید همکاری میان دو مجموعه قادر خواهیم بود سربازانی که دوره خدمت وظیفه را به پایان رسانده‌اند و در رشته‌های برق و مکانیک خودرو توانمند هستند را از سوی قرارگاه به شرکت امدادخودروایران معرفی کنیم تا پس از تکمیل مهارت‌هایشان، زمینه ورود این عزیزان به ناوگان امدادخودروایران فراهم شود.

مدیرعامل امدادخودروایران نیز در این مراسم با معرفی گستردگی ناوگان امدادخودرویی در اقصا نقاط کشور و ارایه خدمات خودرویی به تمامی خودروها و همچنین ایفای نقش موثر این ناوگان برای امدادرسانی در حوادث غیرمترقبه همچون سیل و زلزله، از جذب نیروهای جوان و علاقه‌مند در این حوزه خدمت‌رسانی استقبال کرد.

لازم به تاکید است، در بخش دیگری از این تفاهم نامه ارایه تسهیلات اشتراک طلایی به خانواده‌های نیروهای مسلح نیز از سوی شرکت امدادخودروایران مورد توافق قرار گرفته است.

تقدیر مدیرعامل فولاد هرمزگان از کارکنان فناوری اطلاعات

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان طی مراسمی، ضمن تقدیر از عملکرد مدیریت و کارکنان فناوری اطلاعات، گفت: با تلاش‌های صورت گرفته در حوزه فناوری اطلاعات، خوشبختانه در بهترین شرایط ممکن قرار داریم و فولاد هرمزگان در حوزه سایبری و فناوری اطلاعات یک الگو در میان فولادسازان کشور است.

عطاالله معروفخانی در مراسم تقدیر از کارکنان حوزه فناوری اطلاعات تاکید کرد: امروزه حوزه فناوری اطلاعات در همه ابعاد زندگی و صنعت فولاد تاثیر مستقیم دارد و همه فرآیندهای خرید، فروش، فولادسازی، نیروی انسانی و... بر بستر فناوری اطلاعات انجام می‌شود.

وی افزود: حوزه فناوری اطلاعات با سرعت زیادی در دنیا پیشرفت می‌کند و همه حوزه‌ها را دگرگون می‌کند. هر چه در حوزه فناوری اطلاعات قوی‌تر عمل کنیم، می‌توانیم در همه ابعاد تولید شاهد موفقیت و رکوردشکنی‌های پیاپی باشیم.

در پایان این مراسم، با حضور مدیرعامل و جمعی از مدیران و معاونان شرکت فولاد هرمزگان، از مدیریت و کارکنان حوزه فناوری اطلاعات شرکت با اهدای لوح سپاس، تقدیر به عمل آمد.

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

روزگار معدن

استان‌ها

۶ یکشنبه
۲۷ شهریور ۱۴۰۱
۲۱ صفر ۱۴۴۴
۱۸ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۲۱

روی خط خبر

جلوگیری از اتلاف انرژی با بازسازی تجهیزات استخراج

یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان با ارائه خدمات بازسازی و نوسازی خطوط انتقال و تجهیزات استخراج موجب جلوگیری از هدر رفت انرژی در این صنایع شده است.

به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی معاونت علمی ریاست‌جمهوری، سیدمحمدتقی انجوی‌مدار، عضو هیات مدیره این شرکت دانش‌بنیان با اشاره به اینکه خدمات بازسازی و نوسازی خطوط انتقال و تجهیزات استخراج می‌تواند تا حدود زیادی از هدر رفتن منابع جلوگیری کند، گفت: بازسازی و نوسازی خطوط انتقال و تجهیزات استخراج، فرآیندی است که اگر توسط شرکت‌های داخلی انجام شود، هزینه‌های به مراتب کمتری به شرکت‌های داخلی تحمیل می‌کند و صرفه‌جویی قابل‌توجهی در این خصوص می‌تواند صورت گیرد.

وی، جلوگیری از هدر رفت مصرف انرژی را از مزایای بازسازی و نوسازی خطوط انتقال و تجهیزات استخراج عنوان کرد و افزود: در این فرآیند ایمن‌سازی و تعمیر تاج حلقه چاه نفتی با استفاده از پلاگ قابل بازیافت ساخت داخل انجام شد.

با این اقدام از تعمیر چاه با دکل و هرزروی سیال درون سازه و در نهایت تحمیل زمان اضافی برای راه‌اندازی به شرکت‌ها جلوگیری به عمل آمد.

انجوی مدار، بهینه‌سازی مصرف مواد تعلیق‌شکن، انجام اصلاحیه‌های فرآیندی، رفع اشکالات عملیاتی و پایش دقیق و منظم مصرف این نوع مواد را از جمله خدمات دیگری دانست که در محل استخراج ارائه می‌شود و یادآور شد: در تلاش هستیم تا این خدمات را در عراق و عمان نیز پیاده‌سازی کنیم که مشخصا می‌تواند ارزآوری قابل توجهی برای کشور داشته باشد.

پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای فولاد ابرکوه

نماینده مردم ابرکوه در مجلس شورای اسلامی، از پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای فولاد ابرکوه خبر داد.

به گزارش خبرگزاری صدا وسیما، محمد رضا صباغیان در نشست کارگروه توسعه شهرستان ابرکوه در خصوص پیشرفت طرح‌های توسعه فولاد ابرکوه گفت: خوشبختانه این طرح همچنان از پیشرفت خوبی برخوردار است که در آینده طرح احیا و گندله‌سازی هم به زنجیره فولاد این شهرستان افزوده می‌شود.

صباغیان همچنین در خصوص پیگیری منطقه ویژه اقتصادی ابرکوه گفت: تمام مجوزها و مراحل اولیه آماده شده و همچنان در سطح ملی و استانی درحال پیگیری می‌باشد.

طرح توسعه و فاز سوم بیمارستان همراه با پزشکان متخصص و مطالبات مردمی درخصوص معادن هم در دستور کار صباغیان قرار گرفت.

مشکلات مسکن، ازدواج و اشتغال معلولین هم از دیگر خواسته‌ها بود که نجفی رئیس اداره بهزیستی این شهرستان از نماینده مردم خواست تا پیگیری شود.

سیستان و بلوچستان رنگین کمان معادن

گروه معدن

سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی و معدنی جهان، رنگین کمانی از معادن را در خود جای داده و احیای ۹ معدن راکد استان در دولت سیزدهم نشان از نگاه ویژه دولتمردان برای بهره‌گیری از این ظرفیت خدادادی در جهت ایجاد اشتغال و توسعه همه‌جانبه این نقطه از ایران اسلامی است.

به گزارش ایرنا، سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی و معدنی جهان که از صربستان تا پاکستان ادامه دارد حاوی ذخایر غنی از فلزات و کانسارهای معدنی از قبیل کرومیت، مس، منگنز، سرب و روی، قلع، تنگستن، طلا و همچنین عناصر و کانسارهای غیرفلزی نظیر تالک، منیزیت، گل سفید و سنگ‌های ساختمانی و تزئینی به ویژه گرانیت و مرمر است.

سیستان و بلوچستان یکی از استان‌های بزرگ معدنی کشور محسوب می‌شود به‌طوری که از ۶۰ نوع ماده معدنی شناسایی شده در کشور، ۲۸ نوع آن به‌طور قطع و در شرایط کنونی در این استان وجود دارد.

سیستان و بلوچستان از حیث داشتن عناصر معدنی فلزی از کم‌نظیرترین استان‌های کشور محسوب می‌شود و بیشترین میزان آهن پلاسری، مس و آنتیموان و طلای کشور را با پراکندگی وسیع دارد.

شناخت مزیت‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن می‌تواند علاوه‌بر هدایت سرمایه‌ها و منابع به سمت بهره‌برداری توان رقابتی در بازارهای بین‌المللی ایجاد کند که این امر در سیستان و بلوچستان به عنوان رنگین کمانی از معادن دور از انتظار نیست.

سیستان و بلوچستان با توجه به ظرفیت‌ها و ظرفیت‌های فراوانی که در حوزه ذخایر معدنی دارد در صورت ایجاد زیرساخت‌های مناسب می‌تواند به عنوان موتور محرکه کشور عمل کند که این امر در دولت سیزدهم با ورود بسیاری از شرکت‌های بزرگ معدنی در این استان در حال تحقق است.

معادن مس، آنتیموان، منیزیت، تیتانیوم، کانسنگ طلا، کرومیت و سایر معادن کوچک و بزرگ مقیاس از ظرفیت‌های مهم سیستان و بلوچستان محسوب می‌شوند که در دولت مردمی آیت الله رئیسی تلاش فراوانی برای به فعلیت رساندن این ظرفیت عظیم صورت گرفت تلاشی که با گذشت یکسال نتیجه بخش شد و موجب شد تا ذخایر قطعی استان به میزان ۳.۴میلیارد تن برسد.

موقعیت جغرافیایی ویژه سیستان و بلوچستان به لحاظ برخورداری از ۱۱۰۰ کیلومتر مرز خاکی با کشورهای پاکستان و افغانستان و ۳۰۰ کیلومتر مرز ساحلی در کنار دریای عمان و دسترسی به آب‌های آزاد بین‌المللی خارج از تنگه هرمز و امکان ارتباط با کشورهای شرق آسیا، شبه قاره هند، کشورهای حوزه خلیج‌فارس و بازارهای افریقایی موجب شده این روزها توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران به آن جلب شود.

در این میان وجود معادن غنی و متنوع و سهم بالای سیستان و بلوچستان در برخورداری از این معادن و امکان توسعه فعالیت‌های معدنی و قرار داشتن استان بر روی کمربندی فلزائی و معدنی جهان که از صربستان تا پاکستان ادامه دارد با ذخایر معدنی مانند کرومیت، مس، منگنز، سرب و روی، قلع، تنگستن، طلا و کانسارهای غیرفلزی نظیر تالک، منیزیت، گل سفید، فلدسپات، کائولن، سیلیس و سنگ‌های ساختمانی به ویژه گرانیت، وجود بیش از ۴۰۰هزار تن گارنت با عیار ۴۰ درصد، ۱۰ میلیون تن آندالوزیت، ۵میلیون تن فلدسپات، ۱۳۰ هزار تن سیلیس با عیار ۸.۹۹ درصد و ۴۳ هزار تن آنتیموان از جمله مهم‌ترین این ظرفیت هاست.

از همین رو به عقیده کارشناسان؛ سیستان و بلوچستان یکی از استان‌های مستعد در زمینه سرمایه‌گذاری به‌ویژه در بخش معدن است، صدها معدن متنوع و رنگارنگ گنج‌های نهفته‌ای هستند که سرمایه‌گذاران را به خود می‌خوانند. معادنی که کانی‌های فلزی و غیرفلزی گرانبها چون طلا و سنگ‌های زینتی گوشه‌ای از این گنج‌های وجودی آن به حساب می‌آیند.

سیستان و بلوچستان به دلیل قرار گرفتن روی کمربند فلزی جهان یکی از استان‌های مستعد در زمینه سرمایه‌گذاری در حوزه معدن محسوب می‌شود و معادن متنوعی را داراست که به شایستگی می‌تواند برای دستان بیکار جوانان این خطه شغل ایجاد کرده و در نهایت تغیر چهره استان را به دنبال داشته باشد.

رشد ۲ برابری تولید مواد معدنی در سیستان و بلوچستان

حسین مدرس خیابانی، استاندار سیستان و بلوچستان گفت: میزان تولید مواد معدنی استان در پنج ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه پارسال ۲ برابر رشد داشته که این نشان از توجه دولتمردان برای بهره‌گیری از ظرفیت معادن در این منطقه است.

وی با اشاره به اشتغال بیش‌از ۸ هزار نفر در پروژه‌های معدنی سیستان و بلوچستان افزود: یکی از ملاک‌های مهم واگذاری معدن داشتن کارخانه صنایع فرآوری و تولید از سوی سرمایه گذران است.

خیابانی ادامه داد: حضور شرکت‌های بزرگ معدنی در استان سیستان و بلوچستان اهمیت فراوانی دارد که نشان از ظرفیت فراوان این منطقه و جذابیت برای سرمایه‌گذاران است.

استاندار سیستان و بلوچستان تاکید کرد: یکی از ملاک‌های کارآمدی در حوزه معدن، تولید از محل ذخیره معدنی بوده که این امر در این استان معدنی باید افزایش پیدا کند.

وی خاطرنشان کرد: زمان کشف تا بهره‌برداری از معدن در سیستان و بلوچستان باید کوتاه شود در این راستا ظرفیت اسمی معادن قابل و میزان بهره‌برداری اهمیت دارد.

مدرس خیابانی بیان کرد: ۲۸۰ پروانه اشتغال، ۳۹ پروانه اکتشاف با ۲۰۵ نفر، ۵ گواهی کشف به میزان۲.۷ میلیون تن و ۱۳ پروانه بهره‌برداری با اشتغال ۴۱۸ نفر در امسال تا کنون صادر شده است.

وی عنوان کرد: ۴۱۷ معدن با ذخیره ۳.۴میلیارد تن در سیستان و بلوچستان داریم که از این میزان ۴۰۰ معدن کوچک مقیاس و ۱۷معدن بزرگ مقیاس است.

استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه ۴۱۷ شرکت معدنی در این استان وجود دارد، گفت: ۹ معدن راکد استان در دولت سیزدهم تا کنون فعال شده است.

وی اظهارکرد: خوشبختانه همکاری جدی ایمیدرو با سیستان و بلوچستان در بخش معادن صورت گرفته که این امر در پیشرفت معادن استان بسیار موثر است.

مدرس خیابانی با بیان اینکه معادن از جنس ثروت‌های زیرزمینی است که باید به اشتغال تبدیل شود افزود: توجه به اهمیت و به فعلیت رساندن معادن و ایجاد ثروت و اشتغال برای استان تا کنون موجب اشتغال ۲۹ هزار و ۴۰۰نفر شده است. وی بیان کرد: معدن یکی از مهم‌ترین مزیت‌ها در سند توسعه سیستان و بلوچستان به شمار می‌رود و با توجه به ظرفیت‌های معدنی استان، شکوفایی این بخش پیشران توسعه منطقه محسوب می‌شود.

استاندار سیستان و بلوچستان گفت: با توجه به شرایط خشکسالی حاکم بر جنوب شرق کشور، توجه به بخش معدن این استان که از مزیت‌های منطقه بوده به بهبود و ارتقای معیشت مردم کمک بسزایی خواهد کرد.

وی خاطرنشان کرد: با حضور سرمایه‌گذاران معدنی سیستان و بلوچستان، بهره‌مندسازی مردم استان از حضور این شرکت‌ها اولویت ماست.

استاندار سیستان و بلوچستان ادامه داد: با توجه به اینکه معادن استان در مناطق دورافتاده و روستاها بوده در کنار معادن، ایجاد صنایع معدنی وابسته، به معیشت روستاییان و همچنین محرومیت‌زدایی و توسعه مناطق دور افتاده استان کمک بسزایی خواهد کرد.

وی بیان کرد: تاکنون در سیستان و بلوچستان ۳۷ تن طلا شناسایی شده و ذخیره خوب تیتانیوم در منطقه فنوج نیز شناسایی که سرمایه‌گذاری توسط یکی از شرکت‌های توانمند معدنی کشور جهت ایجاد معدن و صنایع وابسته در حال انجام است.

مدرس خیابانی تصریح کرد: ۵۰۰ میلیون تن ذخایر مس در سیستان و بلوچستان تا کنون کشف شده که در همین ارتباط شرکت‌های توانمند کشوری اعلام سرمایه‌گذاری به میزان ۵ هزار میلیارد تومان کرده‌اند.

وی بیان کرد: در سیستان و بلوچستان طرح‌های بزرگ ازجمله فولاد چابهار، طلای بزمان، مس شمال زاهدان، مس نیمروز و صنایع معدنی منیزیت با پیشرفت‌های فیزیکی قابل قبول در حال انجام است که نهایتا با اتمام این طرح‌ها جهش اقتصادی در استان انجام خواهد شد.

استاندار سیستان و بلوچستان افزود: استراتژی توسعه‌ای تعریف شده برای توسعه این استان در ۲ بخش معدن و تجارت بوده و با توجه به ذخایر خوب معدنی که در استان داریم توجه به معدن ایجاد صنایع را هم در پی‌خواهد داشت که این مهم در استان ما در حال انجام است.

عکس: روزگار معدن

سیستان و بلوچستان صاحب کارخانه فولاد شد

وی بیان کرد: نخستین کارخانه تولید میلگرد فولادی به ظرفیت ۳۰ هزار تن در استان سیستان و بلوچستان در شهرک صنعتی کامبوزیا زاهدان راه‌اندازی شد.

مدرس خیابانی تصریح کرد: بسیاری از استان‌های پیشرو دارای صنعت فولاد هستند و این افتخار نصیب سیستان و بلوچستان شده تا به این صنعت دست پیدا کند.

وی افزود: با همکاری تمام دستگاه‌های اجرایی کارخانه فولاد با ظرفیت توسعه ۶۰ هزار تن و تولید ۳۰ هزار تن میلگرد در فاز اول راه‌اندازی شد.

استاندار سیستان و بلوچستان خاطرنشان کرد: کارخانه فولاد موجب اشتغال ۶۰ نفر از جوانان استان شده و هم‌اینک نیز در حال اجرای طرح‌های توسعه برای افزایش ظرفیت تولید پروفیل و لوله است.

ایمیدرو به دنبال حضور در معادن سیستان و بلوچستان

وجیه الله جعفری، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست شورای معادن سیستان و بلوچستان گفت: سازمان ایمیدرو به دنبال بسترسازی برای حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در معادن کشور از جمله سیستان و بلوچستان است.

وی اظهارکرد: تسهیل گری، بسترسازی و کاهش ریسک حضور سرمایه‌گذار بخش خصوصی در معادن کشور و استان سیستان و بلوچستان از اولویت‌های سازمان ایمیدرو است.

جعفری افزود: اکتشاف دقیق مواد معدنی منجر به این می‌شود تا معادن به درستی فعال و واحدهای فرآوری در کنار این معادن ایجاد شود.

معاون وزیر صمت ادامه داد: در مرحله ثبت محدوده‌های معدنی باید شرکت‌های توانمند با توجه به ضریب ریسک بالا در بخش معدن، در استان سیستان و بلوچستان حضور یابند.

وی گفت: از طریق استفاده از طرح آمایش شهرستانی که در وزارت صمت آماده شده است می‌توان واحدهای فرآوری بر اساس ظرفیت مواد معدنی آن منطقه ایجاد کرد.

سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعت و معدن سیستان و بلوچستان

ایرج حسن پور، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان گفت: با سرمایه‌گذاری بیش‌از ۹۴۲ میلیارد تومانی شرایط اشتغال برای ۵۹۶ نفر در بخش‌های صنایع و معادن فراهم شده است.

وی اظهارکرد: با پیگیری‌های انجام شده و جذب سرمایه‌گذاری در بخش حمایت از تولید سیستان و بلوچستان تعداد ۲۴ واحد تولیدی در نقاط مختلف استان افتتاح و یا قابل افتتاح است.

حسن‌پور بیان کرد: معدن مس سیاستگی یکی از معادن منطقه سیستان در شمال سیستان و بلوچستان است که با پیشرفت ۸۵درصدی پیش‌بینی می‌شود تا پایان شهریور امسال به بهره‌برداری برسد.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان گفت: وجود ۳ معدن بزرگ در نیمروز، این شهرستان را به یک قطب معدنی در جنوب شرق کشور تبدیل کرده است.

وی بیان کرد: شهرستان نیمروز دارای معادن بسیار غنی در منطقه سفیدآبه بوده و ۹۷ درصد معادن شمال سیستان و بلوچستان را به خود اختصاص داده است.

حسن پور گفت: از ظرفیت‌های معدنی شهرستان نیمروز می‌توان به معادن آنتیموان و مس جانجا و مس سیاستگی اشاره کرد که از معادن بسیار غنی با عیار بالاست.

وی تصریح کرد: با بهره‌برداری از طرح بزرگ معدنی و صنایع وابسته «مس جانجا» در شهرستان نیمروز واقع در شمال این استان حداقل زمینه ایجاد اشتغال ۶ هزار نفر به طور مستقیم و پنج هزار نفر غیرمستقیم فراهم می‌شود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان گفت: با بهره‌برداری از معدن و کارخانجات جانجا، سالانه ۱۳۰ هزار تن کنسانتره مس در شمال استان تولید می‌شود.

وی افزود: باتوجه به کشف ذخایر مختلف معدنی از جمله طلا، مس، آنتیموان و منیزیت در سیستان و بلوچستان و حضور سرمایه‌گذاران بزرگ کشوری در حوزه معادن، زمینه توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال در این استان فراهم خواهد شد.

گنجی در دل سیستان و بلوچستان

علیرضا خرم، کارشناس معدن اظهارکرد: سیستان و بلوچستان به لحاظ طبیعی از ظرفیت‌های خدادادی گسترده و چشمگیری برخوردار است که از آن جمله می‌توان به گستردگی تنوع معادن در آن اشاره کرد، که این خطه از کشور را تبدیل به رنگین کمان معادن کشور کرده است.

وی با اشاره به اینکه در زمینه تجارت خارجی و صادرات نیز سیستان و بلوچستان با دارا بودن مرزهای خاکی و آبی طولانی می‌تواند برای کل کشور ارزش افزوده ایجاد کند، افزود: خوشبختانه در سال‌های اخیر مطالعات خوبی در بخش معدن استان انجام شده و با توجه به کمبود منابع آب استان، شکوفایی بخش معدن می‌تواند در توسعه استان مؤثر باشد.

خرم ادامه داد: در کنار معادن طلا، معدن مس استان سیستان و بلوچستان هم از جمله ظرفیت‌های بی‌نظیری است که در منطقه شناسایی شده و در مرحله مطالعات اکتشافی قرار گرفته است.

این کارشناس معدن تصریح کرد: در بخش فرآوری مواد معدنی هم استان سیستان و بلوچستان به مرحله ایجاد صنایع فرآوری رسیده و با توجه به این ظرفیت شرکت‌های بزرگ فعال در این حوزه می‌توانند برای انجام سرمایه‌گذاری و ایجاد صنایع معدنی اعلام آمادگی کند که موجب ایجاد اشتغال پایدار در منطقه می‌شود.

سخن پایانی

توجه به ظرفیت‌های بی‌نظیر سیستان و بلوچستان به‌ویژه در بخش معدن علاوه‌بر توسعه و پیشرفت این استان سبب شکوفایی و پویایی اقتصاد کشور نیز خواهد شد بنابراین حضور شرکت‌ها و بنگاه‌های بزرگ اقتصادی در این نقطه از ایران اسلامی به تحقق این امر کمک شایانی خواهد کرد.

پسماند روی، ثروتی خفته در زنجان

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان زنجان گفت: به دنبال فروش پسماندهای روی هستیم و مبلغ حاصل از فروش در راه توسعه استان استفاده خواهد شد.

محمدرضا یافتیان در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اقلیم استان زنجان، اظهار کرد: در گذشته زنجان یک استان کشاورزی بوده ولی امروزه سرعت رشد صنایع بیشتر شده است؛ این صنایع باید به مسائل محیط‌زیستی نیز توجه کنند. در هنگام توسعه باید به محیط‌زیست نیز اهمیت داد. حدود ۶۰۰ موضوع در کمیته کارشناسی مطرح و ۵۰ درصد این موارد نیز ایجاد اشتغال بوده است. این مسئله نشان‌دهنده این است که محیط‌زیست بدون زیر پا گذاشتن پارامترهای زیستی، نقش به سزایی در توسعه اقتصادی دارد.

وی با بیان اینکه در مجموع حدود ۱۵۰۰ واحد صنعتی در استان داریم و از این تعداد حدود ۱۰۰ واحد مشکلاتی دارند و ۳۰۰ مجموعه صنعتی نیز داریم که مدام ارزیابی و پایش می‌شوند، تصریح کرد: بحث انتقال شهرک روی یکی از محورهای مطرح شده است اما این کار در کوتاه‌مدت انجام نمی‌شود و نیاز به زمان دارد. درحال‌حاضر لندفیل سردهات را داریم که کمک کرده تجمع پسماندهای شهرک روی را نداشته باشیم.

یافتیان با تاکید بر اینکه این پسماندها سرمایه استان هستند، ادامه داد: به دنبال فروش این پسماند هستیم؛ مبلغ حاصل از فروش در زمینه توسعه استان استفاده خواهد شد. لایه‌های زیرین پسماند روی بسیار ارزشمند است؛ به علت اینکه در گذشته فناوری لازم برای استحصال نبوده و حاوی فلزاتی شامل سرب و کادمیم است.

این مقام مسئول با اشاره به اینکه برای کاهش آلودگی این پسماند، دیوارکشی و مالچ‌پاشی در محل انجام شده است، افزود: تلاش ما استحصال پسماندها در همان محل شهرک است، یعنی بنایی بر جابه‌جایی پسماندها وجود ندارد و پس از استحصال این پسماند، خاک باقی مانده در سردهات دپو خواهد شد.

وی با بیان اینکه صنایع با توجه به پارامترهایی مثل آب، برق و حفظ محیط‌زیست پایش می‌شوند، عنوان کرد: صنایع در فرآیند تولید نباید فرآیندی غیرقابل کنترل و مغایر با محیط‌زیست داشته باشد. لازم به ذکر است که در شهرک روی توسعه ممنوع شده است و دیگر توسعه صنعت نداریم و مجوزی در این خصوص صادر نمی‌شود.

یافتیان با اشاره به اینکه در ابهر پسماند صنایع فولاد را داریم، گفت: صنایع فولادی صنایع جدیدی است و پسماند آنها تاکنون مشکلی ایجاد نکرده اما باید یک لندفیل ویژه صنایع فولادی داشته باشیم. پسماندهای صنعتی باید مدیریت شود که این مدیریت به عهده خود آن صنعت است.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان زنجان با بیان اینکه علی‌رغم تلاش‌هایی که صورت می‌گیرد، در خصوص پسماند شهری مشکلاتی در سطح استان وجود دارد، خاطرنشان کرد: مدیریت پسماند شهری نیازمند کار بیشتر است. در همه شهرهای استان، پسماند از خروج منازل تا محل دفع پایش می‌شوند تا ببینیم چه مشکلاتی دارند و یا چه مشکلاتی را ممکن است به وجود بیاورند. در خصوص پسماند روستایی نیز باید اساسی فکر شود. ما روستاهای زیبا و با ظرفیت‌های خوبی داریم اما زباله به چهره زیبای این روستاها آسیب می‌زند. اگر این مسائل حل شود در بسیاری از روستاها می‌توانیم بحث بوم‌گردی و گردشگری را داشته باشیم. زنجان ظرفیت جذب گردشگر را دارد ولی باید از این ظرفیت استفاده کرد.

در گفت‌وگو با فعالان بخش معدن و صنایع معدنی مطرح شد

تولید در دست‌انداز قوانین متضاد

مرضیه احقاقی

هماهنگی میان تیم اقتصادی دولت، تصمیم‌گیران و مدیران نهادهای گوناگون اثرگذار بر فرآیند تولید و تجارت و علاوه بر این، سیاست‌های یکسان در یک نهاد تصمیم‌گیر، از فاکتورهای اصلی ثبات اقتصادی به‌شمار می‌رود. با این وجود با نگاهی ساده به سخنرانی‌ها یا حتی صدور بخشنامه‌های صنعتی و اقتصادی درمی‌یابیم تناقض میان وعده‌های مسئولان آن‌قدرها هم عجیب و دور از ذهن نیست. این مغایرت‌ها، اصل پیش‌بینی‌پذیری را از اقتصاد کشور حذف می‌کند و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. ثبات از فاکتورهای اصلی برای شروع یک کسب‌وکار به‌شمار می‌رود با این وجود، ثبات در اقتصاد کشور به‌دلیل چالش‌های جدی حاکم و گاهی چالش‌های سیاسی میان ایران و سایر کشورها، آن‌قدرها هم ممکن نیست. در چنین موقعیتی از مسئولان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود این ثبات را در فرآیندهای تصمیم‌گیری موردتوجه قرار دهند و فضای موجود را بیش از این غیرقابل‌پیش‌بینی نکنند. این مهم به‌ویژه در حوزه تولید و عملکرد صنایع معدنی اهمیت می‌یابد، چراکه فعالیت در بخش معدن و صنایع معدنی نیازمند ثبات عملکردی بالاتری است. تغییر مداوم شرایط و نبود اطمینان‌خاطر نسبت به آینده، آسیب‌های جدی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

> با نگاهی ساده به سخنرانی‌ها و حتی صدور بخشنامه‌های صنعتی و اقتصادی درمی‌یابیم که تناقض میان وعده‌های مسئولان، آنقدرها هم عجیب و دور از ذهن نیست. این مغایرت‌ها، اصل پیش‌بینی‌پذیری را از اقتصاد کشور حذف می‌کند و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد

امکان برنامه‌ریزی نداریم

حسن حسینقلی، فعال صنعت سرب و روی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: در موارد متعددی شاهد تناقض‌گویی میان اظهارات مسئولان و سیاست‌گذاران کشور هستیم. تناقضاتی که به صدور بخشنامه‌های گوناگون و متضاد هم منتهی می‌شود. این تغییرات مداوم امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از فعالان صنعتی سلب می‌کند و عملا روند فعالیت آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

وی افزود: این‌گونه مغایرت‌ها به‌ویژه در روند فعالیت تولیدکنندگان حوزه معدن و صنایع معدنی، چالش ایجاد می‌کند، چراکه فعالیت و کسب نتیجه در این بخش، بلندمدت و زمان‌بر است؛ بنابراین تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، نیازمند ثبات حداکثری قوانین و مقررات است. چنین تغییراتی، امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکنندگان سلب و عملا آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به صنایع تحمیل می‌کنند.

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی گفت: رهبر معظم انقلاب در ابتدای هر سال، جهت و سمت‌وسوی فعالیت صنایع را روشن می‌کند. این سمت‌وسو عمدتا بر عملکرد صنایع و تسهیل و رونق شرایط تولید تمرکز دارد. در همین حال، عملکرد ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، کمیته رفع موانع تولید و همچنین کمیته تغییر و تحول دولت بر عملکرد صنایع تاثیرگذار است. با این وجود، سیاست‌های اتخاذشده در نهادهای گوناگون با یکدیگر هم‌خوانی ندارند. این سیاست‌ها حتی با هدف‌گذاری‌های ابتدای هر سال نیز مغایرت دارند.

وی افزود: رونق تولید و رفع موانع حاکم بر آن، در چند سال گذشته همواره از سوی مسئولان موردتوجه بوده، اما در عمل سیاست‌هایی خلاف این مسیر اتخاذ می‌شود. از یک‌سو تناقض‌گویی مسئولان خود مانعی در مسیر تولید است و از سوی دیگر، شاهد اخذ سیاست‌هایی برخلاف جهت تولید هستیم که روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. به‌عنوان مثال، ورود ماشین‌آلات معدنی به کشور در طول سال‌های گذشته توسط یکی از معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت، ممنوع شد. این مصوبه با تغییر دولت و جابه‌جایی سایر معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز لغو نشد و بدین‌ترتیب کسب مجوز ورود چند صد دستگاه معدنی، بسیار زمان‌بر شده است. فرآیند تصمیم‌گیری و اصلاح مقررات اشتباه در کشور بسیار زمان‌بر است. این در حالی است که مقررات و مصوبات ضدتولید به سرعت مصوب می‌شوند و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند.

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی با اشاره به سابقه وضع عوارض صادراتی روی محصولات تولید شده در زنجیره صنایع معدنی، گفت: این عوارض از ۲۷ شهریور ۱۳۹۸ مصوب و از اول مهر نیز اجرایی شد. این در حالی بود که قانون یادشده برخلاف قانون بهبود فضای مستمر کسب‌وکار بود و انتظار می‌رفت برای اجرای آن، یک بازه زمانی ۳ ماهه تعیین شود.

حسینقلی گفت: البته در حال حاضر محمد دهقان، معاون حقوقی رئیس‌جمهوری براساس بخشنامه‌ای تاکید کرده‌اند هر گونه آیین‌نامه و بخشنامه‌ای باید پس از تعیین زمان مشخص اجرایی شوند. چنانچه این بخشنامه اجرایی شود، انتظار می‌رود تاثیر مثبتی بر روند فعالیت صنایع داشته و مانع تغییر مداوم قوانین و مقررات حاکم بر بخش تولید باشد.

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی با اشاره به تصمیم دولت برای ورود محصولات فلزی و معدنی در بورس کالا و خریدوفروش محصولات یادشده از بستر بورس کالا، اظهار کرد: بورس کالای ایران برخلاف انتظاری که از آن می‌رود، استقلال عمل ندارد و همچنان شاهد تحمیل فشار و حتی قیمت‌گذاری دستوری در فرآیند فروش محصولات از بورس کالا هستیم. علاوه بر این، الزام به فروش محصولات در بورس کالا از اساس اشتباه و خلاف اهداف اولیه برای تاسیس چنین نهادی است. سیاست‌گذاران از سال گذشته الزام به عرضه محصولات معدنی و فلزی در بورس کالا را پیش‌شرط صادرات این محصولات اعلام کرده‌اند. این‌گونه سختگیری‌ها درنهایت به ضرر صنایع و حتی برخلاف اهداف کلی نظام مبنی بر ارتقای تولید است. حسینقلی گفت: سیاست‌های اشتباه و حتی متناقض منجر به بروز فساد اقتصادی سیستماتیک می‌شود. این اقدامات و اصرار به قیمت‌گذاری دستوری در بورس به‌منزله توزیع رانت میان عده‌ای خاص است و آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند و درنهایت اعتبار برندهای داخلی را زیر سوال می‌برد.

وی افزود: این سیاست برای برخی محصولات در شرایطی اجرایی می‌شود که میزان تولید آن محصولات چندبرابر بیش‌تر از نیاز داخلی آن است و همین موضوع آسیب‌های جدی به تولید و تولیدکننده وارد می‌کند.

متاسفانه سیاست‌گذاری‌های غلط و تناقض در بخشنامه‌ها، ضربه‌های جدی به تولید می‌زند و در موارد متعددی، امکان رانت و فساد را در حوزه‌های گوناگون فراهم می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در این شرایط، یعنی اصلاح روند سیاست‌گذاری و ثبات رویه و هماهنگی بیشتر میان مسئولان ضروری به‌نظر می‌رسد.

الزاماتی برای جذب سرمایه

سعید برزگر، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: ثبات، از فاکتورهای اصلی و اثرگذار در جذب سرمایه است. در فقدان ثبات، تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری غیرممکن است، چراکه در چنین شرایطی نمی‌توان برای آینده برنامه‌ریزی کرد.در شرایطی که ثبات بر حوزه‌های گوناگون اقتصاد حاکم است، می‌توان با ضریب اطمینان بالایی برای تولید برنامه‌ریزی کرد. برزگر افزود: ثبات، مبنای اصلی رشد تولید، پایداری اقتصادی و همچنین اشتغالزایی است و از این‌رو اهمیت ویژه‌ای دارد. در شرایط باثبات، سرمایه‌های مردم یا بخش خصوصی به سمت فعالیت‌های مولد هدایت می‌شود و زمینه افزایش تولید ملی را فراهم می‌کند. در واقع می‌توان این‌طور ادعا کرد که ثبات، مقدمه ضروری و لازم برای نیل به امنیت اقتصادی است. وی گفت: ثبات در حوزه‌های گوناگون معنی می‌یابد که از جمله مهم‌ترین آنها باید به ثبات سیاسی، اقتصادی، سیاست‌گذاری و... اشاره کرد. متاسفانه در موارد متعددی شاهدیم که سیاست‌گذاران نسبت به اهمیت ثبات در تصمیم‌گیری‌ها بی‌تفاوت هستند. این بی‌تفاوتی به‌ویژه در اظهارنظرهای یک‌طرفه و بدون هماهنگی یک مسئول با سایر سیاست‌گذاران مشاهده می‌شود. این در حالی است که همین اظهارنظرها می‌تواند آسیب‌های جدی به عملکرد صنعتگران وارد و عملا فرآیند تولید را مختل کند. برزگر اظهار کرد: بی‌ثباتی در برخی موارد از بی‌برنامگی دولت در سیاست‌گذاری نشأت می‌گیرد و به برهم خوردن نظام اقتصادی منتهی می‌شود. چنانچه این بی‌ثباتی در حوزه‌های اقتصادی جریان داشته باشد، منجر به نوسانات تورمی و نوسان نرخ بهره و ارز می‌شود؛ بنابراین تجدیدنظر در فرآیند سیاست‌گذاری و مسئولیت‌پذیری مسئولان نسبت به تصمیماتشان و حتی اظهارنظرهایشان، ضروری به‌نظر می‌رسد. این کارشناس اقتصاد تاکید کرد: در حالت کلی انتظار می‌رود تصمیم‌سازان و سیاست‌گذاران، اهداف و چشم‌اندازهای روشنی درباره آینده داشته باشند و براساس آنها برنامه‌ریزی کنند. مشخص بودن اهداف و چشم‌اندازها و همچنین پیروی از مجموعه‌ای از اصول، نشان‌دهنده ثبات و یکپارچگی نظام سیاست‌گذاری است. ثبات سیاست‌ها مبین تعیین‌تکلیف سیستم و جهت‌گیری‌های پایدار آن خواهد بود.

برزگر گفت: این ثبات در سیاست‌گذاری و نبود تناقض میان اظهارنظرهای مسئولان در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، اهمیت بیشتری دارد. فعالیت در بخش معدن و صنایع معدنی، زمان‌بر است. به این معنی که فعالیت در این بخش از یک‌سو مستلزم سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی است و از سوی دیگر، این دست فرآیندها در طول زمان به نسبت طولانی به نتیجه می‌رسند؛ بنابراین ثبات در حوزه‌های گوناگون سیاسی، اقتصادی و حتی سیاست‌گذاری لازمه موفقیت فعالان بخش معدن و صنایع معدنی است.

وی افزود: با این وجود در مواردی شاهد تناقض‌گویی میان اظهارات مسئولان یا تغییر زودگذر مقررات و بخشنامه‌ها حاکم بر تولید هستیم. این تغییرات، آسیب‌های جدی به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند و تجدیدنظر در آنها ضروری است.

این کارشناس اقتصاد گفت: در شرایطی که ثبات کافی بر اقتصاد حاکم نیست و شاهد تغییرات مداوم قوانین و مقررات در قالب صدور بخشنامه‌های جدید هستیم و همچنین در موقعیتی که صاحبان سرمایه از تغییر مداوم سیاست‌گذاری نگران هستند، سرمایه‌ها به‌جای تولید، جذب فعالیت‌های سوداگرانه می‌شود. در واقع در این موقعیت، کسب‌وکارهای سوداگرانه اهمیت می‌یابد و وضعیت کشور را بیش‌ازپیش مختل می‌کند.

وی گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور جمع‌بندی کرد که ریشه بخش مهمی از مشکلات کشور، به بی‌نظمی در سیاست‌های کلان اقتصادی و به‌طور خاص دولت‌ها بازمی‌گردد.

سخن پایانی

بی‌ثباتی اقتصادی از دلایل متعددی از جمله بی‌برنامگی دولت‌ها در سیاست‌های پولی و مالی و همچنین تصویب قوانین و مقررات برای صنایع نشأت می‌گیرد. چنانچه مسئولان در فرآیند تصمیم‌گیری دقت‌نظر کافی نداشته باشند و اقدام به اخذ سیاست‌های غیرهمسو یا متضاد کنند، چالش‌های جدی در مسیر فعالیت فعالان اقتصادی ایجاد می‌شود. این بی‌ثباتی آسیب‌های جدی به عملکرد تولیدکنندگان وارد می‌کند و عملکرد آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد؛ بنابراین تجدیدنظر در سیاست‌های متناقض تصمیم‌گیران و همچنین اتخاذ رویه‌ای ثابت از سوی مسئولان برای بهبود شرایط تولید، ضروری به‌نظر می‌رسد. در غیر این‌صورت، هر روز شاهد چالش‌های جدیدی در اقتصاد و بروز بی‌ثباتی‌های جدید خواهیم بود که تاثیر منفی بسزایی بر عملکرد صنایع دارند. از آنجاکه در طول سال‌های اخیر توجه به تولید و توسعه عملکردی صنایع موردتوجه رهبر معظم انقلاب قرار گرفته، از مسئولان نیز انتظار می‌رود در مسیر حمایت از تولید، سیاست‌گذاری کنند.

افزایش کیفیت ورق گرم فولاد مبارکه

کیفیت ورق گرم فولاد مبارکه با ارتقای دانش و مهارت بازرسان کنترل کیفی خط نورد گرم افزایش یافت. به گزارش ایراسین، مسعود مهدیه، رئیس کنترل کیفی نورد گرم با بیان اینکه فعالیت‌های اصلی بازرسان کنترل کیفی نورد گرم به‌طورکلی نظارت بر تولید محصول کلاف گرم، طبقه‌بندی و ثبت اطلاعات کیفی محصولات در سیستم اطلاعاتی مرکزی فولاد مبارکه است، گفت: کنترل و بازرسی جهت حصول اطمینان از انطباق مشخصات فنی محصولات (ورق) با استانداردهای تعیین‌شده و سفارش مشتری در تمامی مراحل تولید صورت می‌پذیرد. به گفته وی، پارامترهای کیفی ورق گرم در فولاد مبارکه مشتمل بر کنترل نمودارهای ابعادی (ضخامت عرض)، کنترل نمودارهای دمایی (نورد-کلاف پیچ)، کنترل و بازرسی کیفیت سطحی و کنترل و بازرسی کیفیت شکلی است که کنترل و بازرسی کیفیت سطح ورق مهم‌ترین و حساس‌ترین فعالیت بازرسان کنترل کیفی نورد گرم محسوب می‌شود. وی با بیان اینکه علاوه بر موارد فوق، فعالیت‌های زیاد دیگری برای تحقق محصول با کیفیت مطلوب انجام می‌شود، ادامه داد: بازرسی سطح ورق با دستگاه بازرسی اتوماتیک سطح (پارسی‌تک) و به روش چشمی انجام می‌شود؛ به‌نحوی‌که عیوب سطحی در دستورالعمل‌ها آورده شده و

تصمیم‌گیری و قضاوت نسبت به کاربرد و حساسیت مشتریان صورت می‌گیرد؛ ازاین‌رو نقش ارتقای دانش و مهارت بازرسان کنترل کیفی و حذف خطاهای انسانی، همسان‌سازی قضاوت در شرایط یکسان در این تصمیم‌گیری‌ها حائزاهمیت است. مهدیه تصریح کرد: عیوب سطحی نورد گرم حدود ۸۰درصد عیوب محصولات را شامل می‌گردد و از بین این عیوب، عیب ناخالصی غیرفلزی بیشترین سهم را داراست و بهبود در این زمینه، علاوه بر مزایای اقتصادی به تولید محصول باکیفیت در زمان کوتاه‌تر منجر خواهد شد. وی تأکید کرد: طی سال‌های اخیر فعالیت‌های زیادی برای کاهش عیوب انجام شده که یکی از پیشرفته‌ترین روش‌های حل مسئله برای این موضوع پروژه حل مسئله به روش شش سیگما برای کاهش ناخالصی غیرفلزی است. با استفاده از این روش تمامی عوامل تأثیرگذار بر ایجاد عیب استخراج و داده‌های مرتبط طی مراحل مختلف جمع‌آوری و پس از تحلیل اطلاعات، مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار تعیین می‌شود تا به‌طور اختصاصی بر روی آن کار شود. رئیس کنترل کیفی نورد گرم با تأکید بر اینکه در این زمینه پروژه‌های بهبود متعددی تعریف شده، خاطرنشان کرد: یکی از مؤثرترین این پروژه‌ها در قسمت کنترل کیفی نورد گرم با عنوان «ارتقای دانش و مهارت بازرسان کنترل کیفی در جهت قضاوت محصولات گرم» بوده که با توجه به اولویت پروژه، اجرای آن در دستور کار قسمت قرار گرفت و این اقدام اصلاحی یکی از نخستین پروژه‌های اتمام یافته در این زمینه معرفی شد. وی در تشریح چگونگی کسب این موفقیت گفت: در این پروژه بازرسی سطح محصولات نورد گرم به‌صورت صد درصد انجام می‌شود. به‌طور مثال، کلاف گرم با ضخامت ۲میلی‌متر و عرض ۱۰۰۰میلی‌متر در حدود ۲۰۰۰ متر سطح زیر و رو دارد که باید تمام این سطح در مدت‌زمان کمتر از ۱۲۰ ثانیه بازرسی و قضاوت شود. برای سنجش قضاوت بازرسان کنترل کیفی نورد گرم در ابتدا به کمک مشاور و تیم کنترل کیفی آزمونی طراحی شد. از هر تیم نفرات مربوط به بازرسی اتوماتیک سطح مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج اولیه نشان داد انحراف بیش‌ازحد استاندارد وجود دارد. با بررسی و تحلیل صورت‌گرفته بر روی نتایج آزمون، دلایل انحراف ریشه‌یابی شد. نخستین عامل مؤثر بر این انحراف، عدم‌تشخیص صحیح وخامت عیب ارزیابی گردید. عامل بعدی ایجاد خطای ناشی از هاله آب خنک‌کاری بود که باید توسط بازرس تشخیص داده شود. تشابه ظاهری عیوب نیز از دیگر عوامل خطای بازرسی بود.

در ادامه این فعالیت‌ها ارزیابی دقیق حساسیت مشتریان در مورد عیب مذکور نیز مورد ارزیابی قرار گرفت و به‌روزرسانی گردید. نیازهای آموزشی بازرسان مشخص و اجرای آن به‌صورت تئوری و عملی صورت پذیرفت. پس از انجام این فعالیت‌ها آزمون دوم برگزار شد و نتایج نشان داد خطای بازرسی پس از بهبود به حد قابل‌قبول و استاندارد کاهش یافته است. مهدیه در بخش پایانی سخنان خود ضمن قدردانی از تمامی همکارانی که در اجرای این پروژه مشارکت داشتند، تصریح کرد: برای اطمینان از برگشت‌ناپذیری خطای قضاوت بازرسان، مقرر شد تجدید ارزیابی بازرسین در بازه شش‌ماهه صورت پذیرد.

روی خط خبر

گزارش رسمی تحقیق و تفحص مجلس از فولاد مبارکه ارسال نشد

دادستان کل کشور می‌گوید: تاکنون دو بار به صورت مکتوب و ۵ بار به صورت تلفنی پیگیری کردیم، اما مجلس هنوز گزارش رسمی تحقیق و تفحص از فولاد مبارکه را ارسال نکرده است.

به گزارش فولادبان، حجت‌الاسلام محمد جعفر منتظری در جلسه شورای عالی قضائی در رابطه با تحقیق و تفحص از فولاد مبارکه گفت: آنچه پیش از این رسیده است نسخه غیررسمی تحقیق و تفحص است که برای اقدام قضائی نیاز به ارسال گزارش رسمی است.

وی افزود: در صورت واصل شدن گزارش رسمی تحقیق و تفحص از فولاد مبارکه، دادستانی تهران رسیدگی به آن را به صورت جدی و سریع در دستورکار قرار خواهد داد.

رفع مشکل صنایع فولاد و فلزات غیرآهنی با هوش مصنوعی

یک شرکت دانش بنیان مستقر در پارک علم و فناوری شیخ بهایی با تکیه بر توسعه فناوری در زمینه مهندسی مواد و متالورژی اقدام به بهینه‌سازی، طراحی و ارائه راه‌حل در صنایع فولاد و غیرفلزی می‌کند.

به گزارش مهر، محمود حسین‌آبادی، عضو پارک علم و فناوری شیخ بهایی و مدیر عامل یک شرکت دانش بنیان مستقر در پارک علم و فناوری شیخ بهایی با اشاره به زمینه فعالیت این شرکت، گفت: تمرکز اصلی این شرکت بر توسعه فناوری در قالب بهینه‌سازی، طراحی و ارائه راه حل برای فرآیندهای مرتبط با صنایع فولاد و فلزات غیرآهنی است.

وی ادامه داد: در واقع این توسعه بر اساس پاسخ‌گویی به نیاز صنعت از طریق روش‌های آزمایشگاهی، محاسباتی، یادگیری ماشین و هوش‌مصنوعی انجام می‌شود.

حسین‌آبادی سامانه بهینه‌سازی فرآیند اسیدشویی را از فعالیت‌های شاخص این شرکت عنوان کرد و گفت: با دسترسی به اطلاعات فرایند نورد گرم، ضخامت و ریز ساختار پوسته اکسیدی تشکیلی بر سطح ورق فولادی قابل پیش‌بینی است.

این عضو پارک علم و فناوری شیخ بهایی با بیان اینکه سرعت و زمان عبور ورق فولادی در حمام اسیدشویی بسیار اهمیت دارد، گفت: برای دستیابی به کیفیت بهینه سطح ورق فولادی باید مقادیر پارامترهای حمام اسید شویی براساس ضخامت لایه اسیدی مشخص شود.

وی تصریح کرد: به عبارتی با تهیه نرم‌افزاری، امکان پیش‌بینی ضخامت و ساختار پوسته اکسیدی تشکیلی بر سطح ورق بدون نصب تجهیزات بازرسی ممکن می‌شود. نتایج حاصل از این نرم‌افزار مبنایی برای سامانه کنترل عملیات اسیدشویی می‌شود.

عضو پارک علم و فناوری شیخ بهایی، سامانه بازرسی هدفمند سطح ورق فولادی سردنوردیده را از دیگر خدمات این شرکت برشمرد و گفت: با آگاهی از وضعیت عیوب، مکانیزم و پارامترهای موثر بر تشکیل آنها کیفیت سطوح سنجیده و با تغییراتی متناسب با شرایط محصول، بهینه‌سازی انجام می‌شود.

حسین‌آبادی بیان داشت: همچنین برای کاهش تلفات آزمون و خطا در خط تولیدهای بزرگ، واحدهای پایلوت در مقیاس آزمایشگاهی، نیمه صنعتی و صنعتی برای صنایع فلزات غیرآهنی از طریق طراحی و پیاده سازی ساخته می‌شود.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۲۷شهریور ۱۴۰۱ ● ۲۱صفر ۱۴۴۴ ● ۱۸سپتامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۲۱

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

تغییرات جدید باعث کاهش هیجانات بازار می‌شود

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: افزایش دامنه نوسان و اثرگذاری بازارگردان‌ها شاید به نوعی بتواند رفتارهای هیجانی را در بازار کاهش دهند اما به نظر می‌رسد بازار سرمایه دوران خوبی را با برنامه‌ریزی درست و مدیریت بهتر پیش رو داشته باشد.

به گزارش سنا، علیرضا قدرتی با اشاره به اینکه ساختار بازار سرمایه کشور نسبت به گذشته متنوع‌تر شده است به بورسان گفت: وجود تعداد زیادی از مشاوران، بازارگردانان، سبدگردان‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و تامین سرمایه طی ۳، ۴ سال اخیر، باعث گسترده شدن بازار سرمایه شده است.

وی افزود: به طور قطع وجود چنین تغییراتی به عنوان میخ‌های محکم، می‌تواند بازار سرمایه را در مقابل بادها و تلاطمات اقتصادی استوارتر نگه دارد.

به گفته این کارشناس، به واسطه حضور سهامداران خرد، رفتارهای هیجانی بر بازار سرمایه غلبه کرده است که امیدواریم با ساختار جدید و تغییراتی که در این حوزه اتفاق افتاده، رفته رفته شاهد کاهش رفتارهای هیجانی در بازار باشیم.

وی در ادامه با بیان اینکه حضور انواع مختلف شرکت‌ها با موضوع فعالیت‌های مختلف، باعث گسترده شدن سفره بازار سرمایه شده است، اعلام کرد: تعداد شرکت‌های دولتی طی سال‌های اخیر به بازار سرمایه رشد داشته است و حضور این شرکت‌ها تاثیر بسیار زیادی از بعد ملی و اقتصادی به همراه داشته است.

وی بر حضور دیگر شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی، شبه دولتی و سایر نهادها در بازار سرمایه تاکید کرد و افزود: با ورود این شرکت‌ها به بازار سرمایه، می‌توان کشتی اقتصادی کشور را بزرگ‌تر، شفاف‌تر کرد تا از تلاطمات اقتصادی راحت تر عبور کند.

قدرتی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه مسئله برجام مسئله و دغدغه بازار سرمایه نیست، بیان کرد: مسئله برجام یک مسئله ملی، اقتصادی و سیاسی است که نمی‌توان اثر ان را از بازار سرمایه جدا کرد.

وی عنوان کرد: مسئله برجام طی سال‌های گذشته هم بر اقتصاد کشور تاثیر داشته و هم اکنون نیز در صورت توافق و یا عدم توافق، در اجزا و پیکره اقتصاد تاثیر خواهد گذاشت و بازار سرمایه هم به عنوان دماسنج و تالار شیشه‌ای اقتصاد کشور نمی‌تواند از این مسئله مصون بماند و به طور قطع در میان‌مدت و بلندمدت در افزایش و یا کاهش شاخص‌ها، سودآوری شرکت‌ها، رفتارهای هیجانی و تحلیل‌های مقطعی و کوتاه مدت تاثیر می‌گذارد.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: سرنوشت سیاسی برجام برای بسیاری از دولتمردان و مسئولان عالی رتبه کشور هنوز مشخص نیست اما باید در نحوه مواجهه و نحوه مدیریت دارایی‌های خود دست به اقدامات و برنامه‌ریزی‌های درست بزنیم.

قدرتی با اشاره به وجود رفتارهای هیجانی در بازار سرمایه و نبود متولیان بزرگ در بازار، گفت: در بازارهای بزرگ دنیا متولیان و فعالان بزرگ حقوقی هستند که مدیریت بازار را انجام می‌دهند و اجازه نوسانات جدی را نمی‌دهند اما متاسفانه در بازار سرمایه کشور نقش افرادی که رفتارهای هیجانی می‌کنند پرنگ‌تر است.

وی به راهکارهای سازمان بورس به منظور بهبود شرایط در بازار اشاره کرد و گفت: افزایش دامنه نوسان و افزایش اثرگذاری بازارگردان‌ها شاید به نوعی بتواند رفتارهای هیجانی را در بازار کاهش دهند اما به نظر می‌رسد بازار سرمایه دوران خوبی را با برنامه‌ریزی درست و مدیریت بهتر پیش رو داشته باشد.

بازارگردان چگونه نقدشوندگی صندوق‌ها را تضمین کند؟

گروه معدن

در صورتی که در مدیریت صندوق‌ها دقت نظر لازم اعمال نشود، امکان دارد مدیریت فعال باعث کاهش بازدهی این صندوق‌ها شود اما طبیعتا صندوق‌هایی که مدیریت با کیفیتی دارند عملکردی بهتر از بازار خواهند داشت.

احسان طیبی‌ثانی، مدیرعامل شرکت سبدگردان آریا با بیان‌اینکه مصوبه هیات دولت برای صندوق‌های دارا یکم و پالایش یکم نیازمند طی شدن فرآیند اداری است، به صدای بورس گفت: از آنجا که هر ۳تغییر موجود در این مصوبه، اساسنامه‌ای است نیاز به برگزاری مجمع، تاییدیه سازمان بورس، توافق با رکن بازارگردان و ثبت شرکت‌ها دارد اما بعد از انجام این تغییرات اتفاقات مثبتی در انتظار صندوق‌ها خواهد بود. وی با اشاره به اصلاحات اول و دوم اساسنامه این صندوق‌ها افزود: تغییر صندوق‌ها به صندوق سرمایه‌گذاری بخشی و مدیریت فعال را می‌توان به عنوان یک شمشیر دو لبه در نظر گرفت. درست است مدیریت فعال این امکان را دراختیار مدیران صندوق‌ها قرار می‌دهد که در زمان‌هایی با جابه‌جایی دارایی‌ها بازدهی بهتر از بازار داشته باشند اما پرداخت کارمزد مدیر از یک طرف و تشخیص نادرست و بی‌کیفیت مدیریت صندوق از طرف دیگر ازجمله مباحثی است که باید مدنظر قرار گرفته شود.

طیبی‌ثانی با اشاره به محدودیت دیگر بخشی بودن صندوق‌ها اضافه کرد: همچنین امکان دارد صندوق‌ها نتوانند در همه صنایع فعالیت کنند و احتمال دارد برخی از صنایع پالایشی و فرآورده‌های نفتی بازدهی بهتری داشته باشند که بازهم به مانند شمشیر دو لبه است اما ناگفته نماند که صنایع پتروشیمی و پالایشی معمولا صنایع پیشتاز بوده‌اند.

مدیرعامل شرکت سبدگردان آریا، رکن بازارگردان را نکته‌ای مهم‌تر از ۲ اصلاحات دیگر ذکر کرد و توضیح داد: به نظر می‌رسد وجود بازارگردان برای این صندوق‌ها بسیار مهم‌تر از موارد قبلی باشد و تغییر وضعیت بیشتری ایجاد خواهد کرد به طوری‌که احتمالا قیمت معامله صندوق‌ها به نام این صندوق‌ها نزدیک‌تر خواهد شد چراکه بازارگردان عملا با فعال شدن روی نماد در بازار به قیمت ۸هزار و ۷ هزار و ۵۰۰ تومان نماد را خریداری کرده و واحدها به قیمت ۱۱ هزار تومان ابطال می‌شود و مشکلی برای دریافت پول وجود نخواهد داشت اما تا زمانی که بازارگردان وجود نداشته باشد این اختلاف فقط به نام صندوق محاسبه نمی‌شود و عملا ۷۰ درصد NAV معامله می‌شود چرا که امکان صدور ابطال وجود ندارد در حالی که در صندوق‌های ETF دیگر با نیم تا یک درصد اختلاف معامله می‌شوند اما در صندوق پالایش و دارا یکم به دلیل نبود وجود رکن بازارگردان این مهم اتفاق نمی‌افتد.

طیبی ثانی، مجموعه بازارگردان این صندوق‌ها را ، موضوع مهم دیگری دانست و گفت: به نظر می‌رسد برای بازارگردان صندوق‌ها باید چهارچوبی در نظر گرفته شود چرا که شاید اکنون فرصت سودآور و جذابی برای بازارگردان باشد و در دوره‌های دیگر چنین فرصتی فراهم نباشد اما از طرفی باید محدودیت‌هایی ایجاد شود که زمانی که نزدیک ناو شد، بازارگردان بی‌میل نشود و منابع کمتری را در اختیار صندوق‌ها قرار دهد چرا که دراین صورت نقدشوندگی صندوق‌ها مجددا کاهش می‌یابد. بنابراین به نظر می‌رسد باید چهارچوبی برای بازارگردان در نظر گرفته شود که درآینده نقدشوندگی صندوق‌ها را تضمین کند.

بهترین روش، تقویت سفته‌بازی بازارگردان؟

یک عضو کمیته سرمایه‌گذاری کارگزاری آتی ساز بازار گفت: به نظر می‌رسد بهترین شرایط بازارگردانی از آنجایی که سفته‌بازهای بازار بیشتر ار بازارگردان‌ها به بازار کمک می‌کنند، این است که سفته بازی در این روش تقویت شود و این موضوع هم تاکید می‌شود که سفته‌بازی حرف بدی نیست و سفته‌بازی یعنی اینکه از تغییرات قیمتی بتوان سود کرد و خرید و فروش‌های متعدد داشت و در نهایت هم برای بازار می‌توانند مفید باشند هم اینکه نقدشوندگی بازار را افزایش می‌دهند.

کاویان عبداللهی اظهار کرد: در حال حاضر بازارگردانی کار است و بیشتر اوقات پول برای سهامدار عمده و به تبع سهم هم برای سهامدار عمده است که به بازارگردان می‌دهند تا معاملات را انجام دهد. به صورت عمده بزرگ‌ترین مشکلی که در این مورد وجود دارد این است که فرآیند بازارگردانی حالت تعهدی دارد به این صورت که متعهد می‌شود مثلا دو درصد بالا و پایین ق‌یمت پایانی انباشت سفارش داشته باشد و برای مثال اگر صف فروش بود یک میلیون برداشته و اگر صف خرید بود یک میلیون بدهد یا موضوعات دیگری که باعث می‌شوند به طور عمده سود بازارگردان کاهش پیدا کند.

وی افزود: حال همین موضوع به صورت کاربردی کار می‌کند و حدودا ۲درصد سرمایه تحت مدیریت خود را به عنوان کارمزد مدیریت صندوق می‌دهد و دیگر اینکه معاملاتی یا تعهداتی که انجام می‌دهد نمی‌تواند برای بازارگردان از بابت معاملات خود درآمدی ایجاد کند به همین دلایل مشکلات زیادی پیش می‌آید. سازوکار بازارگردانی که در خارج از ایران وجود دارد به این صورت هستند که بازارگردان‌ها در بازارهای مختلف، متفاوت هستند و چون سازوکار آنها را نمی‌توان پیاده‌سازی کرد، مشکل‌ساز می‌شود.

عبداللهی گفت: به نظر می‌رسد از طرفی تغییر بازارگردانی تغییر سختی است و تغییر نکردن آن هم در حال حاضر معضلاتی را ایجاد می‌کند. به نظر می‌رسد بهترین شرایط بازارگردانی از آنجایی که سفته‌بازهای بازار بیشتر ار بازارگردان‌ها به بازار کمک می‌کنند، این روش بهتر باشد و این موضوع هم تاکید می‌شود که سفته‌باز حرف بدی نیست و سفته‌بازی یعنی اینکه از تغییرات قیمتی بتوان سود کرد و خرید و فروش‌های متعدد داشت و در نهایت هم برای بازار می‌توانند مفید باشند هم اینکه نقدشوندگی بازار را افزایش می‌دهند. بازارگردان‌هایی که وجود دارند می‌توانند با همین تعدادی که هستند مقدار زیادی از سهم‌ها را مدیریت کنند ولی هر قدر تعداد آنها بیشتر باشد قاعدتا مفیدتر خواهد بود.

وی ادامه داد: بحثی که پیش می‌آید انجام معاملات اینهاست که به نظر می‌رسد بخش عمده‌ای از آنها به صورت دستی انجام می‌شود، البته هستند بازارگردان‌هایی که به صورت الگوریتمی این‌کار را انجام می‌دهند.

معاملات الگوریتمی بهترین شرایط را می‌تواند برای بازارگردان‌ها ایجاد کرده و شرایط را بهتر کند به شرطی که بتوانند تعهدات خود را انجام دهند. همچنین در صورتی که معاملات الگوریتمی با مشکل مواجه نشود و همه بازارگردان‌ها بتوانند از آن استفاده کنند همین مقدار هم کافی است اما اگر فراهم نشود شاید تعداد بازارگردان بیشتری بتواند به بازار کمک کند.

حلقه مفقوده بازارگردانی چیست؟

بیش از تعداد بازارگردان ها باید به این پرسش پاسخ داد که منابع مالی آنها در چه وضعیتی است؟

مسعود شرفی، مدیرعامل سبدگردان سهم آشنا گفت: در حال حاضر روشی که با آن بازارگردانی می‌شود، محکوم به شکست است به این دلیل که منجربه زیان سرمایه‌گذاران بوده و هر اقدام اقتصادی هم که زیان‌ده باشد شکست خواهد خورد.

در این مورد به نظر می‌رسد تعداد بازارگردان‌ها زیاد مهم نیست ولی منابع آنها مهم‌ترین قسمت بوده و حلقه مفقوده بحث بازارگردانی است.

وی افزود: این مدل بازارگردانی همچون سودده نیست پس کسی مایل به انجام آن نبوده و منابعی هم به آن وارد نمی‌شود. بر این اساس اگر این شیوه اصلاح شود و فرآیند بازارگردانی از این حالت خارج شده و سودده شود، خیلی از افراد می‌توانند در فرآیند بازارگردانی مشارکت کنند چه مردم عادی و چه آنهایی که ذی‌نفع هستند.

شرفی اظهار کرد: درحال‌حاضر به صورت دستوری از ناشران و سهامداران عمده پول گرفته می‌شود، به هر حال آنها هم مقاومت دارند و این موضوع به سمتی رفته است که هیچ بازارگردانی منابعی در دست ندارد و نمی‌تواند به درستی کار خود را انجام دهد. در مورد بازارگردانی شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت هم به این دلیل که تا به حال شروع نشده، همچنین اینکه چه اتفاقی قرار است برای آن بیفتد و منابع آن از کجا تامین می‌شود هم اطلاعاتی وجود ندارد، نمی‌توان نظر داد.

چرا رونق به بورس بازنمی‌گردد؟

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: از منظر ارزش جایگزینی، بیشتر سهم‌های بازار ارزنده هستند و نرخ فعلی بسیاری از سهم‌ها حتی به یک پنجم ارزش جایگزینی رسیده است. تقریبا کل بازار سرمایه نسبت به بازارهای جهانی ارزان بوده و بسیاری از سهم‌ها نیز نسبت به ارزش بازار سرمایه خودمان، ارزان هستند.

امیر سیدی در گفت‌وگو با سنا بیان کرد: منفی‌های بازار سرمایه دلایل متعددی دارد و یکی از این دلایل، نگرانی بابت احتمال رکود و کاهش نرخ در بازارهای جهانی است، که معتقدم این نگرانی منطقی است.

وی افزود: به هر حال افزایش نرخ بهره در اروپا و امریکا فشاری بر بازارهای کالایی تحمیل کرده

و در هفته‌های اخیر شاهد اصلاح نرخ کامودیتی‌ها بوده‌ایم. طبیعی است که این نگرانی در مورد سهم‌های گروه پتروشیمی، معدنی و فلزی بازار سرمایه ما نیز وجود داشته باشد. البته به طور کلاسیک بورس کشور ما در شهریور ماه با افزایش عرضه مواجه می‌شود اما کلیت بازار سرمایه در سطح ارزنده‌ای قرار دارد و هر چه قیمت‌ها بیشتر افت می‌کند، ارزندگی سهم‌ها افزایش می‌یابد. اگر چه با چشم‌انداز احتمال رکود در بازارهای جهانی، انتظار رشد در برخی سهم‌ها نمی‌رود؛ اما انتظار افت نرخ سهم‌های وابسته به قیمت‌های جهانی هم وجود ندارد.

سیدی ادامه داد: بعد از اتفاقات سال ۱۳۹۹، هرگز بازار سرمایه به این سطح از ارزندگی (بالاخص در بعضی صنایع) نرسیده بود. اتفاقا اواخر شهریور ماه، زمان مناسبی هم برای خرید سهام با نگاه بلند مدت و هم با نگاه نوسان‌گیری کوتاه مدت است.

این کارشناس بازار سرمایه ضمن تاکید بر امکان انتخاب گزینه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری تصریح کرد: فرصت‌های نامتوازن در بازار سرمایه ما وجود دارد و نباید تصور کرد تمامی سهم‌ها دسته جمعی رشد یا افت خواهند داشت.

اگر تحلیل درستی از شرایط داشته باشیم، همواره می‌توان سهم‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری در بازار شناسایی کرد. به طور مثال برخی صنایع همچون فولادی‌ها و... سال‌ها با انرژی ارزان نرخ فعالیت کرده و سودآور بوده‌اند. اما با توجه به مشکلات در تامین برق و گاز صنایع و ضرورت سرمایه‌گذاری در بخش نیروگاهی و... فرصت رشد سودآوری از صنایع انرژی بر گرفته خواهد شد. در چنین شرایطی، اصلاح سیاست‌ها می‌تواند سبب جذابیت صنایع حوزه تامین انرژی همچون نیروگاهی‌ها برای یک بازه زمانی بلند مدت شود. علاوه بر این سهام شرکت‌هایی که تا چندی قبل مشمول دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی بوده‌اند نیز ظرفیت بالایی برای رشد سودآوری در یکی دو سال آینده دارند.

سیدی در ادامه گفت: در ارزش‌گذاری سهم‌ها، ۴ فاکتور ارزش جایگزینی، ارزش انحلال، ارزش نسبی و ارزش جریان وجوه نقد مورد بررسی قرار می‌گیرد. از منظر ارزش جایگزینی، بیشتر سهم‌های بازار ارزنده هستند و نرخ فعلی بسیاری از سهم‌ها حتی به یک پنجم ارزش جایگزینی رسیده است. تقریبا کل بازار سرمایه نسبت به بازارهای جهانی ارزان بوده و بسیاری از سهم‌ها نیز نسبت به ارزش بازار سرمایه خودمان، ارزان هستند.

وی در خاتمه اظهار کرد: البته چالش هایی در ارزش کسب و کار وجود دارد و نرخ بهره و سیاست‌های بانک مرکزی در این مورد نقش تعیین کننده‌ای دارد. بانک مرکزی ایران سیاست‌های انقباضی در پیش گرفته و باعث افزایش نرخ بهره بین بانکی شده و به همین دلیل در ارزش‌گذاری شرکت‌ها از منظر تنزیل جریان وجوه نقد آتی، شاید سرمایه‌گذاری در سهام توجیه نداشته باشد. انتظار می‌رود سیاست‌گذاران به دنبال اجرای سیاست هایی برای افزایش جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه و حوزه تولید باشند.

